

Plenumvergadering

van

DONDERDAG 19 SEPTEMBER 2024

Namiddag

Séance plénière

du

JEUDI 19 SEPTEMBRE 2024

Après-midi

De vergadering wordt geopend om 14.15 uur en voorgezeten door de heer Peter De Roover, voorzitter.
La séance est ouverte à 14 h 15 et présidée par M. Peter De Roover, président.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kunt die terugvinden op de webstek van de Kamer en in het integraal verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le compte rendu intégral de cette séance ou son annexe.

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Alexander De Croo, Hadja Lahbib.

01 Regeling van de werkzaamheden

01 Ordre des travaux

01.01 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, het is een bijzondere eerste plenaire vergadering, omdat de regering ontslagnemend is en er nog geen nieuwe is.

Ik heb gehoord dat de formateur een vergadering heeft bijeengeroepen waar hij de partijen die misschien een coalitie zullen vormen heeft gevraagd om bepaalde zaken al dan niet goed te keuren. De formateur heeft de opdracht een regering te vormen, maar hij heeft niet de opdracht gekregen om aan te geven wat in het Parlement moet gebeuren.

Ik heb ook gehoord dat er eventueel angst zou zijn dat bijvoorbeeld zoiets als het Zorgpersoneelfonds zou worden goedgekeurd. Ik heb dan ook zin om de leden te vragen wie van hen van mening is dat het zorgpersoneel met een miljard euro minder per jaar moet functioneren. Ik vraag hun om dat dan meteen te laten weten.

Mijnheer de voorzitter, daarom vraag ik u om ervoor te zorgen dat het Parlement ten volle bevoegd is. Wij zijn allen verkozen. Wij zijn hier om oplossingen op tafel te leggen en wetten goed te keuren. Wij zijn hier ook om bijvoorbeeld oplossingen voor het budget uit te werken. De heer Hedeboom zal het daar zo dadelijk over hebben.

Ik vraag u dan ook om erop toe te zien dat het Parlement ten volle kan functioneren.

De **voorzitter**: Mevrouw Merckx, ik dank u zeer voor de interessante suggestie, die ik uiteraard ter harte zal nemen.

Ik zal erop toezien dat het Parlement volkomen volgens de vastgelegde reglementering kan werken. U begrijpt natuurlijk dat ik heel moeilijk leden kan aanzetten tot het nemen van initiatieven. Dat is de individuele verantwoordelijkheid van ieder lid.

U kent mij, ik zit hier al enige tijd. Het Reglement stelt bepaalde procedures ter beschikking en wij zullen er nauwlettend op toezien dat die gevolgd worden, op een dusdanige manier dat zowel de rechten van

de meerderheid als die van de oppositie worden gerespecteerd. Het is in dat kader dat ik ook heel blij was dat u mij het vertrouwen hebt gegeven om op de voorzittersstoel te zitten.

02 Agenda

02 Ordre du jour

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 18 september 2024 hebt u een gewijzigde agenda voor de vergadering van vandaag ontvangen.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 18 septembre 2024, vous avez reçu un ordre du jour modifié pour la séance d'aujourd'hui.

Zijn er dienaangaande opmerkingen? *(Nee)*

Y a-t-il une observation à ce sujet? *(Non)*

Bijgevolg is de agenda aangenomen.

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.

Goede collega's, na een ongetwijfeld welverdiende zomervakantie komen we voor het eerst plenair samen. Een journalist stelde me net de vraag of het Parlement vandaag zijn werkzaamheden aanvat. Ik hoop dat dat niet het geval is. Er hebben immers reeds commissievergaderingen plaatsgevonden en ik hoop dat u ter voorbereiding al bijzonder druk bezig bent geweest om er een boeiend, maar ook kwalitatief hoogstaand jaar van te maken.

Vooraleer over te gaan tot de eerste activiteit van dit werkjaar, wil ik iemand citeren zonder wie we hier niet eens verenigd zouden zijn, namelijk Charles Louis de Secondat, alias Montesquieu.

In 1748, 276 jaar geleden, schreef hij een boek waarvan het lezen nog steeds de moeite waard is. Het is weinig boeken gegeven het zo lang vol te houden. Het hoofdstuk *Choses à observer dans la composition des lois* gaat over een van onze taken, namelijk controleren en wetten maken. Ik wil graag een aantal van Montesquieus bedenkingen met u delen. Ik zal dit doen in de taal waarin ze geschreven werden, het Frans. De Nederlandstaligen die mij niet zouden begrijpen kunnen het verslag erop naslaan en de Franstaligen die mij niet begrijpen kunnen dat ook doen. Ik sluit immers niet uit dat het voor iedereen onbegrijpelijk zal zijn. Ik zal mijn uiterste best doen.

Ik begin met een eerste advies van Montesquieu.

"Le style doit être concis. Les lois des Douze Tables sont un modèle de précision: les enfants les apprenaient par cœur."

Er was dus ooit een tijd waarin de kinderen de wetten uit het hoofd leerden. Ik weet niet of dat vandaag nog mogelijk is. Laten we echter een poging ondernemen om die richting uit te gaan.

"Le style des lois doit être simple: l'expression directe s'entend toujours mieux que l'expression réfléchie."

Hij heeft het dus over eenvoudig taalgebruik. Ook dat is iets wat we in de loop der jaren misschien enigszins vergeten zijn.

"Il est essentiel que les paroles des lois réveillent chez tous les hommes les mêmes idées."

We zouden daaraan vandaag *et les femmes* toevoegen. Er mogen dus in de wetgeving geen misverstanden of onduidelijkheden sluipen die achteraf aanleiding kunnen geven tot heel wat discussies.

"Les lois ne doivent point être subtiles. Elles sont faites pour des gens de médiocre entendement."

Ik denk dat ze soms ook gemaakt zijn door *des gens de médiocre entedement*. Laten we onszelf dus ook daarop richten.

"Il ne faut point faire de changement dans une loi sans une raison suffisante."

Dat is iets dat ik u allen ten zeerste wil aanraden. Anders komen we terecht in die gevaarlijke politieke stroming van het ietsisme, de stelling dat men toch iets moet doen.

"Il faut prendre garde que les lois soient conçues de manière qu'elles ne choquent point la nature des choses."

Geloof nooit dat men met wetgeving de *condition humaine* kan wijzigen.

En dan sluit ik af, want ik ga u niet langer vervelen. U kunt straks alles rustig in het verslag nalezen.

"Comme les lois inutiles affaiblissent les lois nécessaires, celles qu'on peut éluder affaiblissent la législation."

Ook dat is, naar mijn bescheiden mening, iets dat we allen voor ogen moeten houden bij ons wetgevend werk. Als u nu allemaal belooft dat u die aanbevelingen zult volgen, dan gaan we een fantastisch werkjaar tegemoet.

Mondelinge vragen

Questions orales

Ons werkjaar begint met een vragenronde. In dat verband wil ik aangeven dat, indien er geen consensus is om het anders te doen, we zeker het Reglement moeten volgen en het Reglement schrijft een vragenbeurt voor.

Wel wens ik te verduidelijken dat we vandaag een regering in lopende zaken hebben. Gelieve daarmee rekening te houden in uw vraagstelling. Ik neem aan dat de ministers die bevraagd worden, daarmee eveneens rekening zullen houden in hun antwoorden. Doorgaans heb ik weinig begrip wanneer een regering terughoudend is in de antwoorden, maar vandaag kan dat niet anders. In die geest moeten we ons vragenbeurt organiseren. De huidige regering is een regering in lopende zaken, met alle beperkingen van dien. Gelieve daarmee in uw vraagstelling rekening te houden.

Tot slot nog een punt van orde.

Als spreker hebt u twee minuten de tijd om het beste van uzelf te geven. Ik zal die timing strikt aanhouden, omdat ik denk dat wat in twee minuten niet gezegd kan worden, waarschijnlijk ook in drie minuten niet zinvol gezegd kan worden. Als u aan het woord bent, wordt u begeleid door een klok die u enigszins met een verkeerslicht kunt vergelijken: zolang het groen is, mag u doorrijden, bij oranje moet u beginnen te remmen en bij rood licht is het afgelopen. Ik heb infrastructuur te mijner beschikking om u het woord te ontnemen en ik zal dat ook ongegeneerd doen. Dat geldt trouwens ook voor de regeringsleden.

Voor de eerste vraag mag ik – wie had het kunnen verwachten – niemand minder dan collega Raoul Hedebouw naar voren roepen.

03 Question de Raoul Hedebouw à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le report de la soumission du plan budgétaire à l'Europe" (56000005P)

03 Vraag van Raoul Hedebouw aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het uitstellen van de indiening van het begrotingsplan bij de EU" (56000005P)

03.01 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Monsieur le premier ministre en affaires courantes, il paraît que vous avez demandé à la Commission européenne un délai supplémentaire pour introduire le budget belge auprès des institutions européennes. La question que tout le monde se pose est: "Pourquoi postposer ce budget?". La rumeur court dans le pays que c'est à cause d'élections communales.

Non, je ne peux pas y croire, ce n'est pas possible! Pendant tout l'été, le MR de Georges-Louis Bouchez et les Engagés de Maxime Prévot négocient.

Ook cd&v, Vooruit en de N-VA zijn mee aan het onderhandelen.

Ils se mettent d'accord sur le blocage des salaires jusque 2027, sur une sortie partielle du gaz de l'indexation des salaires, sur une TVA à 9 % sur les produits de première nécessité et sur le fait que le travail de nuit ne sera plus considéré comme tel entre 20 h et minuit. C'est une perte de pouvoir d'achat pour tous les infirmiers et toutes les infirmières qui travaillent. Monsieur Prévot, je vous félicite pour ce changement! Bravo, les Engagés! C'est vraiment incroyable!

Ils se mettent tous d'accord sur une "super note", et puis, à un moment donné, panique à bord! Il y en a un qui se lève et qui dit: "Oufi, les gars! Il y a un problème!" Qu'y a-t-il? Il y a des élections communales qui arrivent. "Les gens pourraient éventuellement aller voter en connaissant notre vrai programme!" Vous rendez-vous compte? C'est un drame dans notre démocratie! Ils se sont alors tous mis d'accord pour faire une pause jusqu'au 14 octobre en matinée.

Les gens ne sont pas cons! Les gens ont compris votre jeu. La "super note", les gens la connaissent. Ils savent que vous voulez voter toutes ces mesures antisociales le 14 octobre en matinée.

Monsieur le premier ministre, vu que ce sont les affaires courantes et que la question se pose à vous, quelles raisons avez-vous données à l'Europe pour justifier une introduction tardive du budget? Lui avez-vous dit que c'était dû aux élections communales? À ce titre, pourrais-je avoir la lettre que vous avez envoyée aux instances européennes?

03.02 Eerste minister **Alexander De Croo**: Mijnheer Hedebouw, ik zal een zeer kort antwoord geven. Op vraag van de formateur heeft onze ambassadeur bij de Permanente Vertegenwoordiging een brief gestuurd aan de Europese Commissie. Mijnheer de voorzitter, ik zal u die brief bezorgen. U kunt die dan delen met het hele Parlement.

In die brief vermeldt men de huidige politieke situatie in ons land als reden om uitstel te vragen tot het einde van dit jaar. De formateur geeft eigenlijk aan dat er pas over drie maanden een volwaardige begroting zal zijn, dat is zes maanden na de verkiezingen.

03.03 **Raoul Hedebouw** (PVDA-PTB): Mijnheer de eerste minister, uw antwoord is heel duidelijk: er is dus een akkoord tussen de arizonapartijen, er is een akkoord tussen Vooruit, cd&v en de N-VA, er is een akkoord met Les Engagés en de MR om de indiening van de begroting uit te stellen. Wat is de reden? De gemeenteraadsverkiezingen. De mensen mogen die antisociale maatregelen niet kennen. Geen premies meer voor nachtwerk. De btw wordt op 9 % gebracht voor basisvoeding. Collega's van Vooruit, hoe kunt u meegaan in dat verhaal?

U doet dit allemaal zodat u de burgers de waarheid niet moet vertellen voor de verkiezingen. Dat is op democratisch vlak degoutant. Zeg gewoon de waarheid. Ga met uw echte programma naar de verkiezingen. *Arrêtez de mentir*, stop met sjoemelen. De burgers weten het. Die pauzeknop wordt afgezet op 14 oktober. Dan zult u opnieuw beginnen te onderhandelen op basis van dezelfde nota. Dat is liegen tegen de mensen. De PVDA zal dat tegen iedereen zeggen.

De **voorzitter**: Los van de politieke inhoud, waarover ik mij natuurlijk niet uitspreek, dank ik beide sprekers om zich zo keurig aan de tijdslimiet te houden. Het was voorbeeldig.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Questions jointes de

- **Rajae Maouane à Hadja Lahbib (Affaires étrangères, Aff. eur., Commerce ext. et Institutions cult. fédérales) sur "L'attentat au Liban" (56000003P)**
- **Christophe Lacroix à Hadja Lahbib (Affaires étrangères, Aff. eur., Commerce ext. et Institutions cult. fédérales) sur "L'embrasement au Proche-Orient" (56000016P)**
- **Els Van Hoof à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le Liban" (56000020P)**

04 Samengevoegde vragen van

- **Rajae Maouane aan Hadja Lahbib (Buitenlandse Zaken, Eur. Zaken, Buitenlandse Handel en Fed. Cult. Instellingen) over "De aanslag in Libanon" (56000003P)**
- **Christophe Lacroix aan Hadja Lahbib (Buitenlandse Zaken, Eur. Zaken, Buitenlandse Handel en Fed. Cult. Instellingen) over "De opflakking van het geweld in het Midden-Oosten" (56000016P)**
- **Els Van Hoof aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Libanon" (56000020P)**

04.01 Rajae Maouane (Ecolo-Groen): Madame la ministre, depuis des mois, on assiste à un embrasement sans précédent au Proche-Orient où les attaques se multiplient et ont lieu quasiment quotidiennement. Il y a quelques jours, c'est au Liban que l'armée israélienne a frappé, blessant et tuant de nombreuses personnes, dont une grande partie de civils qui n'ont rien à voir avec le Hezbollah. On parle des bipeurs qui ont explosé dans des magasins, dans des rues, sur des marchés, terrorisant en fait une population qui est depuis longtemps très marquée et éprouvée.

Après la destruction méthodique de Gaza, où le nombre de civils tués augmente tous les jours, où des écoles sont bombardées, où des camps de réfugiés sont incendiés, où des journalistes sont assassinés, on voit tous les jours des violations flagrantes du droit international à Gaza, en Cisjordanie mais aussi au Liban.

On sait que le gouvernement israélien, emmené par la folie électorale et meurtrière de Netanyahu et de son ami Trump, embrase la région sans réussir à libérer les otages.

Madame la ministre Lahbib, depuis des mois, les écologistes – Simon Moutquin avant moi, d'autres également – vous pressent d'agir et demandent des actions concrètes.

Quand le MR, votre parti, arrêtera-t-il de bloquer la prise de mesures que le droit international et le devoir moral nous obligent à prendre? Quelles mesures la Belgique va-t-elle prendre pour que la folie meurtrière de Netanyahu et de son gouvernement soit arrêtée et sanctionnée comme le demandent les écologistes depuis des mois?

04.02 Christophe Lacroix (PS): Madame la ministre, vous avez dû noter comme moi le vote historique d'hier à l'Assemblée générale des Nations Unies, qui demande notamment la fin de l'occupation mais également des actions concrètes de la part des États membres ainsi que des sanctions à l'égard d'Israël. Étrangement, vous semblez très absente sur ce dossier depuis plusieurs mois mais, maintenant, vous allez répondre à mes questions. Les faux-fuyants, c'est terminé!

Madame la ministre, qu'avez-vous fait depuis quatre mois? Quand allons-nous enfin agir, comme nous y invitent l'avis de la Cour internationale de Justice et la nouvelle résolution de l'ONU?

Quand allons-nous enfin sanctionner l'État d'Israël? Quand allons-nous nous prononcer sur un embargo total des armes, à l'instar du gouvernement wallon d'Elio Di Rupo?

Quand allons-nous interdire les produits des colonies et quand allons-nous prendre des sanctions ciblées à l'encontre des individus et des entités qui contribuent au maintien de l'occupation?

Vous allez répondre, madame la ministre, parce qu'il y a aujourd'hui 41 000 morts, parce qu'il y a des pertes civiles massives et répétées en raison de l'absence de ciblage des frappes israéliennes, parce qu'il y a une catastrophe humanitaire, parce que des crimes de guerre sont commis délibérément, parce que 90 % des victimes sont des victimes civiles collatérales et parce que le droit humanitaire international n'est pas respecté!

Et comme il n'y a plus rien à détruire à Gaza, et maintenant qu'il est prêt à sacrifier les derniers otages, le gouvernement israélien met en œuvre deux nouvelles attaques disproportionnées et indiscriminées, en utilisant – et je mesure mes mots – des méthodes terroristes et en prétendant cibler le Hezbollah

libanais. Ce n'est pas moi qui le dis, ce sont des experts en stratégie militaire. Même un ancien ambassadeur israélien tient les mêmes propos. Maintenant, vous allez répondre!

04.03 Els Van Hoof (cd&v): Mevrouw de minister, 32 doden en meer dan 3.200 gewonden: dat is de voorlopige, trieste balans van de walkietalkieontploffingen in Libanon. Het zijn niet alleen Hezbollahstrijders, maar ook kinderen en burgers. Dit is de zoveelste escalatie in een conflict dat de-escalatie nodig heeft. Mensen wereldwijd verlangen naar vrede en stabiliteit, maar in de regio krijgt men nog meer geweld, nog meer burgerslachtoffers en nog meer trauma's, en in onze eigen contreien nog meer vluchtelingen. Het humanitaire drama in Gaza blijft zich voltrekken. Ook gijzelaars van Israël blijven omkomen. Dit moet stoppen.

Verontrustend is dat Israël de laatste maanden steeds meer lijkt aan te sturen op escalatie. We hebben de aanval gehad op de Iraanse ambassade in Damascus en op Hamasleider Haniyeh, en nu dit. Israël spreekt over een nieuwe fase in de oorlog. Iedereen houdt zijn hart vast, want wat betekent dat? Wat is het volgende? *What's next?*

Mevrouw de minister, ik heb hier enkele vragen over. Wat heeft België ondernomen om het belang van vrede op de agenda te zetten en de nood aan de-escalatie te benadrukken? Volgende week vindt een Europese Raad Algemene Zaken plaats. We moeten daar aandringen op een grondig debat over het Midden-Oosten, dat focust op vredesonderhandelingen in plaats van op escalatie in de regio.

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, u krijgt vier minuten de tijd voor uw antwoord.

04.04 Hadja Lahbib, ministre: Mesdames et messieurs les députés, tout d'abord, je tiens à vous remercier de m'avoir posé ces questions.

En effet, la situation au Moyen-Orient est certainement aujourd'hui l'une des plus graves et requiert toute notre attention. Voilà des mois que nous assistons à un engrenage de la violence, et les récents développements au Liban sont des plus inquiétants.

Eergisteren ontplofte een serie beepers, verspreid over de stad, en gisteren was het de beurt aan walkietalkies.

Deze explosies zijn gericht tegen leden van Hezbollah in Libanon. Meer dan 4.000 apparaten waren het doelwit. Meer dan 3.000 mensen raakten gewond, onder wie leden van Hezbollah, maar ook collaterale slachtoffers, onder wie kinderen. Er zou een dertigtal mensen omgekomen zijn.

Wat vandaag in Libanon gebeurt, versterkt enkel onze oproep tot terughoudendheid en de-escalatie. Het is dringender dan ooit dat de vicieuze cirkel van geweld doorbroken wordt, om een vuurzee in de hele regio te voorkomen. Die zou nog ergere gevolgen hebben voor de bevolking, die al een hoge prijs betaalt voor dit conflict.

Ces appels à la retenue s'accompagnent évidemment d'actions concrètes. Depuis le 7 octobre, j'ai multiplié les contacts diplomatiques, y compris encore récemment avec mes homologues de la région, pour contribuer aux négociations qui doivent amener à une solution pacifique, et je continuerai bien sûr à le faire.

Alors oui, un vote très important a eu lieu hier. Il est intervenu aux Nations Unies, à New York, et demande à tous les Etats membres de prendre les mesures légales nécessaires pour mettre fin à l'occupation illégale des territoires palestiniens.

Qu'a fait la Belgique? Elle a voté en faveur de cette résolution, sur mon instruction, tout comme 123 autres pays. Le vote belge en faveur de cette résolution, qui suit l'avis récent de la Cour internationale de Justice, est en ligne avec notre position dans ce conflit. La Belgique défend de façon constante le respect du droit international, et cela restera notre unique boussole, juste, équilibrée et non partisane. Je vous rappelle d'ailleurs qu'en matière de sanctions, la Belgique est en position pionnière. Nous appliquons par exemple déjà la politique de différenciation à l'égard des colonies israéliennes. Par ailleurs, nous avons mené la discussion au niveau européen, pendant notre présidence au Conseil de l'Union européenne, pour que des actions et des sanctions soient prises contre les colons violents. La Belgique est prête à discuter de mesures supplémentaires dans un cadre

européen.

Je voudrais conclure en rappelant une fois de plus toutes les parties à la retenue, à la protection des populations civiles et au respect du droit international que nous continuerons à défendre dans toutes les enceintes nationales et internationales.

04.05 Rajae Maouane (Ecolo-Groen): Madame la ministre, je vous remercie.

Vous avez beau jeu de vous targuer du vote de la Belgique en faveur des sanctions. C'est ce que nous, écologistes, demandons avec insistance au gouvernement depuis de nombreux mois sur les bancs du Parlement. La Belgique est donc peut-être pionnière, mais elle ne l'est toujours pas dans la reconnaissance de l'État palestinien, alors que nous la demandons depuis de nombreux mois et que cette demande a toujours été rejetée.

Que faut-il au Mouvement Réformateur pour prendre vraiment la mesure et accepter que des sanctions soient prises contre un État qui commet, ainsi que le disent certaines instances internationales, une épuration ethnique, un nettoyage ethnique, voire un génocide? Je me demande ce qu'il faut au MR pour que des sanctions plus dures et effectives soient prises.

04.06 Christophe Lacroix (PS): Madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses, qui n'en sont cependant pas.

La Belgique a voté à l'ONU en faveur de l'action des Nations Unies. Il n'aurait plus manqué que cela! Ensuite, je note que vous dites: "Nous prenons des sanctions contre les colons violents." Mais la colonisation de la Palestine, de la Cisjordanie et de Gaza est un acte violent par définition!

Vous semblez déjà bien étrangère à votre ministère, madame la ministre, et vous semblez déjà bien loin. Or tout silence et toute inaction résonnent comme un écho de complicité. Et je vous mets donc en garde, chers collègues, car j'ai vraiment l'impression qu'avec le MR, à Gaza, en Cisjordanie et au Liban, la vie c'est l'enfer.

04.07 Els Van Hoof (cd&v): Mevrouw de minister, op 7 oktober zijn we een jaar na de aanslag. Het is een trieste verjaardag: de dodentol is dramatisch en de emotionele en psychologische gevolgen voor de mensen daar blijven levenslang. Ze zullen de trauma's over generaties heen meedragen.

België was inderdaad consequent. We hebben heel veel maatregelen genomen en zijn pionier in Europa, samen met andere lidstaten. We moeten de internationale druk echter opdrijven om tot een staakt-het-vuren en de vrijlating van de gijzelaars te komen. We moeten ook geloofwaardige stappen zetten richting een tweestatenoplossing. Daarom moeten we volgende week internationale druk uitoefenen. Dit is een cruciaal moment, want het dreigt een regioconflict te worden. We moeten inzetten op vredesonderhandelingen in plaats van het conflict te laten escaleren in de regio.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Vraag van Peter Mertens aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De stemming bij de Verenigde Naties over sancties tegen Israël" (56000009P)

05 Question de Peter Mertens à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le vote aux Nations Unies sur des sanctions contre Israël" (56000009P)

05.01 Peter Mertens (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijn vraag gaat niet over Libanon. Ik heb een deel bij van een lijst van in totaal 649 bladzijden met de namen van dode, vermoorde Palestijnen. Die lijst is speciaal omdat de eerste 14 bladzijden gevuld zijn met de namen van vermoorde Palestijnen die hun eerste verjaardag niet hebben gehaald. Baby's van 0 tot 1 jaar, veertien bladzijden achtereen. Een staat die zo handelt, is crimineel. Het is een zieke, criminele staat die maar kan begaan met de steun van de Verenigde Staten, van Duitsland en van de Europese Unie. Daarover gaat mijn vraag.

Ik wil ingaan op de vergadering van de Verenigde Naties gisteren. Bij de stemming heeft ook België gestemd voor sancties tegen die criminele staat. Ik vraag mij af hoelang dat surrealisme nog zal duren.

Eenzijds wordt Israël met woorden veroordeeld, maar anderzijds moeten wij hier maand na maand aantonen dat er wapens van België naar Israël gestuurd worden via de luchthavens van Luik en Zaventem en via de haven van Antwerpen. Dat is de schande. De Belgische regering kan in de Verenigde Naties geen signaal geven of geen sancties opleggen als ze tegelijk de deur openhoudt voor wapentrafiëk naar Israël.

Spreek dus niet alleen woorden in de Verenigde Naties, maar neem ook maatregelen, zelfs al bent u een ontslagnemende regering. Het is belangrijk genoeg om die genocide tegen te gaan. Zorg daarbij dat er eindelijk een wapenembargo komt. Zorg ervoor dat België eindelijk pleit voor het einde van het associatieverdrag met Israël. Dan zult u het respect van de Palestijnse bevolking en van het internationaal recht echt verdienen, mevrouw de minister.

05.02 Hadja Lahbib, ministre: Monsieur le président, j'ai déjà répondu amplement à cette question. J'ajouterai deux détails importants.

D'une part, la question du transport et du transit d'armes à destination d'Israël relève de la compétence des Régions et je pense que toutes les mesures ont été prises pour les empêcher. Je vous invite à questionner le gouvernement régional à cet égard.

D'autre part, cette résolution, nous l'avons portée et défendue et nous avons également fait de l'*outreach* vers d'autres États membres pour parvenir à 123 États. Nous avons donc fait partie des douze seuls États européens qui ont voté en faveur de cette résolution.

Enfin, pour ce qui concerne le Conseil d'association, nous avons soutenu la demande faite par l'Espagne et l'Irlande et attendons toujours que cette réunion du Conseil d'association ait lieu au niveau européen.

05.03 Peter Mertens (PVDA-PTB): In mei, toen er al 35.000 doden gevallen waren, hebt u aan Europa gevraagd om het associatieverdrag met Israël te analyseren. Intussen zijn er nog eens 6.000 doden bij gekomen, wat het totaal op 41.000 doden brengt. Kinderen sterven niet alleen door bommen, maar ook van honger, door ontbering en door een gebrek aan medicamenten.

Vandaag verklaart u nog steeds te wachten op het antwoord. Hoelang zullen wij nog wachten? Hoelang zult u nog wachten om in Europa die vergadering bijeen te roepen om dat associatieverdrag op te schorten? Het is intussen voor heel de wereld duidelijk dat alle mogelijke mensenrechten werden geschonden, wat uitdrukkelijk verboden is door het associatieverdrag. U wacht en wacht maar, terwijl mensen blijven sterven. Over een paar maanden moeten we terugkomen met een lijst van 800 bladzijden aan doden. Zult u dan nog steeds wachten? Beste minister, neem nu uw verantwoordelijkheid en wacht niet langer!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 **Samengevoegde vragen van**

- Anja Vanrobaeys aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De sociale gevolgen van de herstructurering bij Audi" (56000001P)
- Ismaël Nuino aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "Audi Vorst" (56000005P)
- Axel Ronse aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "Audi" (56000008P)
- Youssef Handichi aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De toekomstperspectieven na de sluiting van de Audifabriek te Brussel" (56000012P)
- Nathalie Muylle aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "Audi" (56000015P)
- Meyrem Almaci aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De herstructurering bij Audi Brussels en de sociale impact op de werknemers en de onderaannemers" (56000018P)
- Khalil Aouasti aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "Audi Vorst" (56000019P)
- François De Smet aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "Audi" (56000021P)
- Reccino Van Lommel aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De Belgische autosector" (56000022P)
- Robin Tonniau aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De malaise bij Audi Brussels" (56000023P)

06 **Questions jointes de**

- Anja Vanrobaeys à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Les conséquences sociales de la restructuration chez Audi" (56000001P)
- Ismaël Nuino à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Audi Forest" (56000005P)
- Axel Ronse à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Audi" (56000008P)
- Youssef Handichi à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Les perspectives après la fermeture du site d'Audi à Bruxelles" (56000012P)
- Nathalie Muylle à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Audi" (56000015P)
- Meyrem Almaci à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "La restructuration chez Audi et les conséquences sociales pour les travailleurs et sous-traitants" (56000018P)
- Khalil Aouasti à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Audi Forest" (56000019P)
- François De Smet à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Audi" (56000021P)
- Reccino Van Lommel à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Le secteur automobile belge" (56000022P)
- Robin Tonniau à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Le malaise chez Audi Brussels" (56000023P)

06.01 **Anja Vanrobaeys** (Vooruit): Mijnheer de minister, "Wat hebben wij toch een fantastische fabriek, met goed opgeleid, flexibel en betrokken personeel", zei de directie van Audi gisteren tegen ons tijdens een rondleiding op de werkvloer. Maar de fabriek moet sluiten, vernamen we twee uur later. Achter gesloten deuren, zonder dat het personeel het kon horen.

Ons bedrijfsbezoek aan Audi gisteren was hallucinant. Er werd voor de parlementsleden een feelgoodshow opgevoerd die eindigde met een koude douche. De fabriek in Vorst moet dicht.

Voor het personeel is dit geen nieuws. Wat een zomer zonder zorgen had moeten zijn, werd een nachtmerrie die maar niet stopte. Voor die mensen is werken voor Audi meer dan een job. Het is hun leven. Dit doet mij denken aan Delhaize, een jaar geleden. Mensen die zich hun leven lang keihard hebben ingezet voor hun bedrijf worden nu aan de kant gezet als een cijfer na de komma.

Wat kan de politiek doen? Voor Vooruit kan die twee dingen doen.

Ten eerste, we moeten het personeel van Audi en dat van de toeleveranciers steunen. Sympathie is goed, maar zeker niet genoeg. Die mensen willen duidelijkheid en respect. Daarvoor kan een sociaal bemiddelaar zorgen.

Ten tweede, we moeten werken aan een plan voor de toekomst. Want wat zien wij nu? Wij zien dat het schoentje daar knelt. Die fabriek verdwijnt niet, zij wordt gewoon verplaatst naar Mexico. De auto van de toekomst wordt gebouwd, maar de Europese politiek volgt niet. Als het gaat over auto's met of zonder verbrandingsmotor zien wij dat conservatieve krachten tegenwerken. Als het gaat over laadpalen zien wij dat Europa achteroploopt.

Vandaar mijn vraag, mijnheer de minister. Het personeel heeft (...)

06.02 **Ismaël Nuino** (Les Engagés): Monsieur le ministre, depuis deux mois maintenant, la probable fermeture de l'usine Audi Bruxelles est au cœur de l'actualité. Elle est au cœur de nos préoccupations mais aussi et surtout au cœur des préoccupations des plus 4 000 familles qui risquent de perdre directement leur source de revenus. Il s'agit là d'une réelle urgence sociale. Je n'ai pas besoin de vous rappeler l'histoire. Une annonce attendue pour novembre a été anticipée. Un *lock-out* brutal pour les travailleurs a eu lieu. L'annonce officielle est toujours attendue aujourd'hui. Pendant ce temps, on apprend ce matin dans la presse qu'un potentiel repreneur chinois aurait visité l'usine alors même que les travailleurs ne demandent qu'une seule chose: continuer à travailler dans cette usine qui, comme nous l'avons vu, est flambant neuve.

Cette histoire nous rappelle malheureusement de tristes souvenirs en Belgique. Par exemple, celui de Caterpillar qui, près de huit ans après l'annonce de sa fermeture, n'a toujours pas d'alternative de reprise pour de nouveaux projets. On ne peut pas se permettre la même chose avec le site d'Audi Bruxelles à Forest.

Monsieur le ministre, depuis les annonces d'Audi, qu'avez-vous fait? Quelles initiatives en matière de diplomatie économique avez-vous prises? Avez-vous rencontré la direction d'Audi en Allemagne?

Plus fondamentalement, considérez-vous que vous êtes toujours responsable du dossier? En effet, j'entends dire que la responsabilité dépendrait aujourd'hui d'une potentielle future coalition de majorité fédérale. Mais c'est aujourd'hui au ministre de l'Économie en charge des affaires courantes, et donc des affaires urgentes, que je pose la question. Êtes-vous en charge? Si oui, qu'allez-vous faire? Sinon, qu'en tirez-vous comme conclusions?

Le **président**: J'ai vu que vous connaissez parfaitement le Règlement car vous avez parlé sans papier. C'est exemplaire.

(Applaus)
(Applaudissements)

Collega Ronse, de lat ligt hoog! Hij heeft al meteen zijn papier weggesmeten. *(Gelach)*

06.03 **Axel Ronse** (N-VA): Mijnheer de minister, we waren gisteren bij Audi en we waren verbaasd over de veerkracht van de werknemers. Nog geen zes jaar geleden – en zes jaar in een mensenleven is niets, collega's – investeerde Audi 1 miljard euro in de plant in Vorst. Hij werd omgetoverd van een brandstofwagenfabriek naar een fabriek voor elektrische wagens en batterijen. Dat is ongezien. De medewerkers van Audi Vorst hebben zich zeer weerbaar getoond en hebben zich van carrossier tot batterijfabrikant omgeschoold.

We waren er dus gisteren en hadden de kans om met de directie te spreken na de rondleiding. Ik denk dat ik namens alle collega's spreek als ik zeg dat dit geen aangenaam gesprek was. De directie was zeer karig met commentaar. Dat heeft echter ook met de wet-Renault te maken die hun niet toelaat nu al bepaalde zaken te zeggen. In die zin is de wet-Renault dus ook contraproductief voor veel werknemers.

(Rumoer op de banken van PVDA-PTB)

Wat ik vooral heb vastgesteld, collega's van de PVDA, is dat u slechts 15 minuten de tijd hebt genomen om de directie aan de tand te voelen over het lot van de werknemers. Alle andere collega's, behalve de PS, hebben de directie tweeënhalf uur gematrakkeerd totdat we antwoorden kregen. Dat is het verschil met uw partij! Ik zou dus wat stiller zijn.

Wat wij nu moeten doen, collega's, is klaar en duidelijk. De Volkswagengroep ziet geen toekomst meer in de site. Ze hebben in tegenstelling tot u, mijnheer de minister, wel degelijk aangegeven dat ook de loonkosten te maken hebben met hun verhuis naar Mexico.

06.04 Minister **Pierre-Yves Dermagne**: Nee, nee ...

06.05 **Axel Ronse** (N-VA): U was er niet en uw collega's zijn na 15 minuten weggegaan! Ze hebben

dat wél gezegd. De loonkosten zijn een probleem.

Collega's, we moeten dus twee dingen doen. Ten eerste moeten we over de grenzen van meerderheid en oppositie heen zo snel mogelijk een andere autofabrikant aantrekken om de site over te nemen en de gemotiveerde medewerkers perspectief te geven. Daarnaast moeten we een hervormingstrein opstarten die arbeid hier mogelijk maakt.

06.06 Youssef Handichi (MR): Monsieur le ministre, le dossier Audi concerne quasiment 5 000 travailleurs directs et indirects, plus précisément 3 000 travailleurs directs et 1 500 sous-traitants. Autant de travailleurs qui se trouvent aujourd'hui sans réponse de la part de la direction, comme nous avons pu le constater hier, mais aussi sans réponse de votre part.

Effectivement, le Parlement a fait son travail. Nous avons reçu en commission les délégués syndicaux, qui sont venus nous exposer le dossier. En outre, avec la commission de l'Économie et celle des Affaires sociales, nous pourrions peut-être accueillir la direction qui, nous l'espérons, apportera des réponses aux questions que nous avons posées hier.

Dès lors, monsieur le ministre, le Parlement a fait son job mais force est de constater que vous êtes absent depuis le début. Vous êtes à l'initiative d'une lettre d'information avec le gouvernement. Qu'en est-il? Quelles sont les réponses? Avez-vous eu des contacts avec d'autres repreneurs? Où en est ce dossier?

L'usine Audi occupe 50 hectares, soit 10 % de la superficie de la commune de Forest. Il s'agit donc véritablement d'une urgence sociale et d'un dossier prioritaire. Même si votre gouvernement est en affaires courantes, monsieur le ministre, cela ne vous empêche pas de travailler et d'apporter des réponses aux travailleurs et au Parlement.

06.07 Nathalie Muylle (cd&v): Mijnheer de minister, het laatste jaar werd de procedure-Renault 83 keer opgestart, voor een verlies van in totaal 7.600 jobs. Dit jaar zijn al 16.000 jobs verloren gegaan, waarvan heel veel in de industriële sector. De redenen daarvoor zijn de hoge loonlasten, de hoge regeldruk en de krapte op de arbeidsmarkt. Ook bij Audi staan 3.000 jobs op de tocht en bij de toeleveranciers 1.200. Men heeft het werk hervat bij Audi en het overleg is, na bemiddeling, opnieuw opgestart. Wij hadden trouwens al in juli gevraagd om die bemiddeling op te starten, helaas zonder reactie.

Mijnheer de minister, uw voorzitter Paul Magnette, hier aanwezig, zei maandag het volgende op de betoging – ik heb wél een tekst bij me omdat ik hem correct wil citeren: "Hier bij Audi zijn duidelijk niet de juiste industriële keuzes gemaakt. Heel snel is een aanpassing van de wet-Renault mogelijk." Voor de rest schoof hij alles in de schoenen van de onderhandelende arizonapartijen.

Mijnheer de minister, waar zat u echter de laatste vier jaar als minister van Werk en Economie? Welke initiatieven hebt u genomen, samen met de regio's en met het Europese niveau? Wat hebt u gedaan voor de aanpassing van de wet-Renault? De collega's van Ecolo en ikzelf hebben voorstellen ingediend in het Parlement, die gingen over de toeleveranciers, over een sociaal plan dat verplicht werd en over meer bemiddeling mogelijk maken. U gaf echter telkens een negatief advies en verwees naar de sociale partners, maar die sociale partners hadden in 2019 al een evaluatie gemaakt van de wet-Renault.

De komende weken zijn cruciaal voor die 4.200 gezinnen. Wat zult u doen? Ook in lopende zaken kunt u immers veel doen.

De **voorzitter**: Als ik mij niet vergis, voorziet het Reglement dat voor citaten en statistieken een papieren hulpmiddel toegelaten is. Collega, u hebt de regels dus gerespecteerd.

06.08 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik heb wel een tekst bij me, om binnen twee minuten te kunnn blijven.

Gisteren zijn we inderdaad bij Audi op bezoek geweest. Mijnheer Ronse, ik kan dat bezoek in twee woorden samenvatten: misplaatst en totaal bevreemdend. De directie liet ons een geregisseerd bezoek brengen aan een werkvloer met net terug gestarte mensen die rouwen om hun fabriek, in totale onzekerheid over hun toekomst.

We hebben drogredeneringen gehoord – inderdaad, mijnheer Ronse – over onder andere de loonkosten, die in Duitsland nochtans hoger liggen dan in ons land. Ik weet dat Arizona zich dicht bij de grens van Mexico bevindt, maar wij willen geen Mexicaanse toestanden voor de werknemers in dit land.

Wij hebben geen antwoorden gekregen. Die directie heeft ons uitgenodigd – ze is niet naar de commissie willen komen – om achter gesloten deuren totaal geen duidelijkheid te verschaffen. Niet over de letter of intent en het verschil van interpretatie van de engagementen die men is aangegaan ten aanzien van de regering, niet over de al dan niet gedeeltelijke overname – we lazen meer in de krant een halfuur na ons vertrek –, niet over het al dan niet betrekken van de onderaannemers en niet over de strategie. Men komt niet naar de commissie en zelfs achter gesloten deuren geeft men geen antwoorden. Dat is naast beledigend ook gewoon ronduit grof ten aanzien van iedereen, niet alleen in dit Parlement, want het gaat niet om ons, maar ten aanzien van iedereen die met dit dossier bezig is.

De vraag is niet hoe we onze loonvoorwaarden kunnen verslechteren om dat soort bedrijfsleiding tegemoet te komen, maar wel wat we zelf kunnen doen. Collega Muylle heeft het al gezegd, we hebben inderdaad voorstellen ingediend. De wet-Renault moet worden aangepast en uitgebreid. Wat is de stand van zaken daaromtrent? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de gesprekken met de directie? Waar staan we? Welk perspectief, welke duidelijkheid kunnen wij die werknemers bieden? Welk industrieel beleid willen wij voor de toekomst? Welke stappen zijn er gezet, mijnheer de minister?

06.09 Khalil Aouasti (PS): Monsieur le vice-premier ministre, chers collègues, en 2006, il y a eu VW, en 2010, Ford, en 2014, Opel, en 2024, Van Hool et, aujourd'hui, Audi, sans citer Makro, Mestdagh et Delhaize qui a beaucoup fait travailler ce Parlement. Monsieur le ministre, quand cessera-t-on de sacrifier celles et ceux qui, par leur travail, créent le capital et nourrissent des actionnaires toujours plus voraces? Qui est responsable de ces choix autant cyniques que désastreux? Ce sont toujours les mêmes: les directions. Et, pourtant, qui en paie lourdement l'addition? Ce sont aussi toujours les mêmes: les travailleuses et les travailleurs.

Monsieur le ministre, avec des collègues, nous avons visité hier l'usine d'Audi Forest et je vous avoue être un peu scandalisé. On nous a présenté un site industriel modèle, une usine neutre en carbone, une entreprise bénéficiaire, un bijou de technologie avec du personnel formé de manière optimale, tout cela notamment grâce à des investissements publics conséquents.

La visite s'est pourtant poursuivie par un exposé où la direction ne semblait envisager d'autres hypothèses qu'une fermeture laissant sur le carreau plus de 4 000 travailleuses et travailleurs plongeant avec eux plus de 4 000 familles dans la précarité.

Lundi, nous étions dans la rue à leurs côtés pour exiger que tout soit fait pour maintenir une activité sur le site et pour que toutes et tous gardent un travail, tant les travailleurs d'Audi que des sous-traitants. Aujourd'hui, la direction d'Audi doit les entendre. Elle doit aussi inclure ces travailleurs-là dans la procédure Renault. C'est ce que recommande le Conseil National du Travail (CNT) et c'est l'objet de la proposition de loi de notre collègue socialiste, Caroline Désir, que le cd&v et les Engagés, pour les avoir entendus, voteront certainement avec nous, la main sur le cœur.

Quant à la direction, elle n'est pas venue au Parlement, alors qu'on l'y a invitée. Elle a tenté d'imposer les modalités d'un débat à huis clos hier.

Monsieur le ministre, que faut-il penser de cette attitude scandaleuse? Quel avenir pour le site et ses travailleurs?

06.10 François De Smet (DéFI): Monsieur le ministre, chers collègues, moi aussi j'ai participé à cette visite. Avec les collègues, nous avons en effet vu une usine au top de la technologie et de l'innovation ainsi que des travailleurs au top de la qualification, dans les deux cas d'ailleurs, grâce à des subsides fédéraux, mais également régionaux. La Région bruxelloise a investi, à elle seule, depuis dix ans, 18 millions d'euros dans l'innovation et la formation des travailleurs. Nous avons ensuite eu une discussion laborieuse avec une direction qui est restée floue sur ses intentions, notamment sur la reprise.

Il y a deux volets. Tout d'abord, il y a bien sûr ce qu'il faut faire maintenant de cette usine et de ses

travailleurs afin de les secourir. Je ne vais pas répéter mes questions qui sont les mêmes que celles de mes collègues. J'insiste néanmoins sur l'une d'entre elles: quels sont vos contacts avec un éventuel repreneur, avec ou non la direction actuelle du groupe Audi?

Ensuite vient une question plus large: comment avons-nous tous pu rater depuis tant d'années le virage industriel? À une certaine époque, la Belgique comptait treize usines automobiles. Si Audi ferme demain, il n'en restera plus qu'une. Comment en est-on arrivé là? Si on passe de treize à une, la faute ne peut pas être uniquement imputée aux autres, ni à une mondialisation débridée mais bien à une stratégie industrielle des groupes concernés et des autorités publiques. Par exemple, fabriquer des SUV électriques de trois tonnes dans l'usine de Forest, alors que tout indique que le marché – les Chinois l'ont bien compris – va plutôt favoriser des petites citadines électriques, était-ce la stratégie du siècle pour le groupe et pour nous?

Le rapport qu'a remis Mario Draghi dernièrement auprès de la Commission va dans ce sens: soit l'Europe décide de devenir une grande consommatrice des industries des autres, soit nous prenons la décision de nous réindustrialiser massivement. Parmi les dix chantiers préconisés par Mario Draghi, il y a notamment l'industrie automobile.

Que ceci, quelles que soient les solutions que nous devons trouver ensemble pour les travailleurs, ne soit pas juste la fin, mais le début d'un réveil! En tant qu'Européens, devons-nous être consommateurs ou aussi, à nouveau, acteurs?

06.11 Reccino Van Lommel (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, "Elektrificatie is de werkgever van de toekomst." Dat was het mantra van deze regering. In 2021 nog werd in dit halfroond door de linkse partijen gezegd dat de toekomst van Audi Vorst gegarandeerd was, omdat ons land pionier wilde zijn in de vergroening van het wagenpark.

Die doorgeslagen politiek, hier en in Europa, heeft ervoor gezorgd dat de markt voor elektrische voertuigen in elkaar is gestuikt en de automobiellindustrie in uiterst onzekere tijden leeft. Audi geeft het zelf aan: "We voelen de hete adem van de Chinezen in onze nek, waardoor de productie van de uiterst luxueuze elektrische Q8 in Brussel eerder wordt afgebouwd dan voorzien." Mijnheer de minister, ik word hiervan niet blij. Slachtoffer zijn die 3.000 mensen die op straat zullen staan. Wat na het vertrek van Audi verder met de site zal gebeuren, blijft een groot vraagteken.

We kunnen elkaar hier vandaag allemaal schaapachtig aanstaren en verontwaardigd doen, maar wat hebt u evenwel gedaan, mijnheer de minister, om de auto-industrie in ons land te houden? Herhaaldelijk heb ik er bij u op gehamerd dat we onze maakindustrie moeten versterken en koesteren, omdat men geen toekomst kan bouwen op een economisch kerkhof. Mijn woorden zijn nog niet koud en Audi pakt zijn biezen. Collega's, het zal hierbij niet stoppen. Ik zie dit als een voorbode voor de verdere vershraling van onze industrie.

Mijnheer de minister, wat zult u doen voor die 3.000 werknemers van Audi? Welke contacten zijn er verder geweest met de directie? Wat hebt u ondernomen om de auto-industrie en bij (...)

De **voorzitter**: Ik dank u voor het citaat. Heel even dacht ik dat u zou zeggen dat communisme sovjetmacht en elektrificatie is, zoals Lenin op de achtste zitting van de Communistische Partij, maar u hebt er een andere draai aan gegeven. Zo kom ik echter naadloos bij collega Tonniau.

06.12 Robin Tonniau (PVDA-PTB): Bedankt, mijnheer de voorzitter, maar ik citeer liever mijzelf.

Mijnheer de minister, wat hebt u eigenlijk al gedaan voor mijn ex-collega's van Audi Brussel en de toeleveringsbedrijven? De PVDA heeft alvast een moratorium ingediend om de sluiting van de Audivestiging in Vorst te voorkomen. Die ultramoderne fabriek, vol technologie en knowhow, wordt namelijk met sluiting bedreigd, terwijl er nochtans verschillende industriële projecten op tafel liggen. Audi verkoopt liever heel de site om er dure appartementen op te zetten dan te zoeken naar nieuwe, alternatieve projecten of naar een overnemer. De autofabrikant vernietigt zo bewust onze jobs van de toekomst en vult zijn eigen zakken.

Audi heeft recordwinsten geboekt, vorig jaar 6,3 miljard euro. Misschien moet u aan de staatssecretaris voor Begroting eens vragen hoeveel dat eigenlijk is. Vorig jaar heeft de Volkswagengroep 12 miljard

euro dividend uitgekeerd aan zijn aandeelhouders. Wanneer zal het eindelijk genoeg zijn voor die aandeelhouders? De politiek moet vandaag een lijn trekken: tot hier en niet verder.

Wij zullen en kunnen niet toestaan dat een winstgevende multinational de industriële toekomst van ons land opoffert. Wat zult u daaraan doen, mijnheer de minister? Ons voorstel is ingediend. Zult u de sluiting van die site blokkeren tot er een alternatief is? Wat zult u doen om de tewerkstelling op de Audisite te garanderen?

De **voorzitter**: Collega Tonniau, ook u bedank ik om strikt binnen de spreektijd te blijven.

Mijnheer de minister, u hebt vijf minuten spreektijd voor uw antwoord.

06.13 Pierre-Yves Dermagne, ministre: Mesdames et messieurs les parlementaires, je vous remercie pour vos différentes questions relatives à un sujet malheureusement brûlant d'actualité.

Je ne peux que répéter et confirmer à nouveau que je regrette et, surtout, que je condamne l'annonce terrible qui a été faite aux travailleurs de Forest par la direction d'Audi. Toutes mes pensées et tout mon soutien vont évidemment à ces travailleurs, aussi bien à ceux du site forestois qu'à leurs sous-traitants et qu'à leurs familles. Comme vous le savez, des annonces similaires ont également été faites en Allemagne, signe que cette crise qui touche notre industrie ne s'arrête pas à nos frontières, mais qu'elle frappe l'ensemble de l'industrie automobile européenne.

Aujourd'hui mon message est plus clair que jamais: il faut garantir un avenir industriel au site de Forest, à ses travailleurs ainsi qu'à ses sous-traitants.

Des sacrifices importants ont été consentis ces dernières années par le personnel de Volkswagen Forest d'abord et, aujourd'hui, d'Audi Forest. Des investissements considérables, en particulier des pouvoirs publics, ont été engagés pour que ce site ainsi que son personnel puissent devenir – ce qui est le cas aujourd'hui – un modèle européen sur le plan de la production zéro carbone. Il est donc plus urgent que jamais qu'une solution puisse être trouvée, avec ou sans Audi, pour que ce site de production de véhicules électriques ait un avenir et qu'il puisse pleinement jouer son rôle, celui que nous attendons de lui dans la construction de la mobilité de demain.

In de voorbije periode werden verschillende vragen gesteld over het inschakelen van een sociaal bemiddelaar.

Mevrouw Muylle, het is niet omdat wij ter zake niet breeduit communiceren in de pers dat wij niet, samen met de sociaal bemiddelaar van de FOD WASO, de nodige stappen hebben ondernomen om het sociaal overleg opnieuw recht te trekken.

En l'espèce, sans qu'il y eût besoin d'en faire une publicité excessive compte tenu de la sensibilité de la situation, les conciliateurs ont été à pied d'œuvre dès les premières minutes et ont été à la disposition des parties dès le début du conflit, ce qui a permis de trouver une issue de façon discrète et respectueuse de l'ensemble des parties prenantes.

Je vais vous faire une confidence. Je ne suis pas de ceux qui se bercent de l'illusion du consensus permanent. La démocratie et la démocratie sociale connaissent certains moments de tension. Et ils sont malheureusement nécessaires. Ce sont des moments où la frustration, la colère même, celle des travailleurs en l'espèce, peut se manifester. Il était donc normal et bien entendu légitime de la part de ces travailleurs que ce mouvement de frustration et de colère s'exprime, comme ce fut le cas d'ailleurs, il y a quelques mois, avec les agriculteurs de ce pays.

Comme vous le savez, la procédure Renault a débuté.

Momenteel is de informatie- en consultatiefase nog lopende. Ik roep de directie dan ook op om alle alternatieven zeer grondig te bestuderen en een eerlijke kans te geven. Ook bij het zoeken naar eventuele overnemers is het essentieel om prioriteit te geven aan de impact op de werknemers. Deze regering, de vivaldiregering, heeft vanaf de eerste signalen de nodige stappen gezet om proactief te werken aan het behoud van de tewerkstelling bij Audi, en dat in goede samenwerking met de verschillende bevoegde federale en regionale ministers. Een taskforce werd opgericht en een letter of

intent werd bezorgd aan Audi. Ook op Europees vlak is er tijdens Vivaldi hard gewerkt aan de ontwikkeling van Europees industrieel beleid.

Comme vous le savez, les principales mesures phares sont le Net-Zero Industry Act, qui vise à accroître la capacité industrielle et les investissements dans les technologies de type Net-Zero, ainsi que les Important Projects of Common European Interest (IPCEI), le mécanisme européen porté par la Commission en vue de favoriser l'innovation dans des domaines industriels stratégiques.

Mais bien entendu, en tout état de cause, ce travail doit être poursuivi et approfondi. Comme vous l'avez dit, monsieur De Smet, l'autonomie stratégique de l'Union européenne est l'un des objectifs fondamentaux de l'Europe de demain, un objectif qui passe incontestablement par la réindustrialisation de notre Vieux Continent.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, ik vrees dat ik uw betoog hier moet afronden, anders krijgen we een golf van sprekers die over de tijdslimiet gaan.

06.14 **Pierre-Yves Dermagne**, ministre: (...)

06.15 **Anja Vanrobaeys** (Vooruit): Mijnheer de minister, collega's, het gaat hier ook over geld. Het werd daarnet al eens gezegd: Audi maakt gewoon winst. Als Audi aan de andere kant van de wereld een nieuwe fabriek kan bouwen, kan Audi hier ook opdraaien voor een fatsoenlijk sociaal plan. Mijnheer de minister, dat moet ook gelden voor de werknemers van de toeleveranciers. Daarvoor is er een basis, dus we moeten daarop echt inzetten, ook in lopende zaken.

Wat niet werkt, zijn beloftes zoals die van de PVDA, die met een vingerknip de fabriek beloven open te houden. Er is een overnemer, dus de overheid moet alles op alles zetten om de fabriek en de tewerkstelling te redden. Zo maken we het verschil voor de werknemers van Audi en zo gaat iedereen erop vooruit.

06.16 **Ismaël Nuino** (Les Engagés): Monsieur le ministre, c'est certainement parce qu'il s'agit là d'un baptême du feu mais je voudrais dire que je suis déçu de ne pas avoir reçu de réponse à mes questions, ni sur la rencontre avec la direction d'Audi, ni sur ce que vous avez fait depuis l'annonce et sur le fait que vous vous sentiez responsable ou non dans ce dossier.

Monsieur le ministre, je vous ai effectivement entendu dire que vous regrettiez et que vous condamnerez. C'est peut-être un peu de naïveté mais je m'attendais à ce qu'un ministre puisse faire un peu plus que regretter ou condamner. Vous êtes en charge des affaires courantes. Il est vrai qu'aucune norme juridique ne prévoit ce que sont les affaires courantes mais je suis allé voir la jurisprudence du Conseil d'État qui prévoit que c'est la gestion des affaires journalières, la gestion des affaires déjà en cours et la gestion des affaires urgentes qui sont celles qui, si leur résolution venait à tarder, créeraient un dommage ou une nuisance importante pour la collectivité. Dès lors, monsieur le ministre, je considère – comme vous, je l'espère – que la non-résolution de ce conflit causerait un vrai dommage pour la collectivité.

De **voorzitter**: Collega's, er bestaat een goed gebruik in dit Huis om even aandacht te schenken aan het feit dat iemand voor het eerst een parlementaire toespraak heeft gehouden.

Collega Maouane heeft net voor de eerste maal gesproken, maar aangezien zij elders al enige parlementaire ervaring heeft opgedaan, vonden de diensten een applaus overbodig.

(Applaus)
(Applaudissements)

U ziet, mevrouw Maouane, dat uw collega's zo enthousiast zijn over uw betoog dat zij spontaan toch applaudiseren.

Collega Nuino daarentegen heeft daarnet wel degelijk zijn allereerste vingerafdrukken achtergelaten in de parlementaire geschiedenis. Dat verdient natuurlijk ook een passend applaus.

(Applaus)

(Applaudissements)

Nu krijgt collega Ronse 1 minuut repliektijd. Ook hij laat hier voor het eerst zijn stemgeluid horen.

(Applaus)

(Applaudissements)

06.17 Axel Ronse (N-VA): Ik heb hier echt waanzin gehoord. Totale waanzin. Sommigen zeggen dat we die 3.000 medewerkers van Audi zullen redden door de fabriek te verbieden te sluiten. Dat zijn de woorden van de tovenaars van de PVDA.

Andere collega's vinden dat de overheid de lonen niet te veel belast en dat we hier eigenlijk goed zitten wat dat betreft. Nochtans zijn de loonkosten hier verdorie bij de hoogste in Europa!

Er zijn ook parlementsleden die voorstellen om aan de wet-Renault te sleutelen. Wel, die wet-Renault zorgt er precies voor dat de werknemers nu geen duidelijkheid hebben. Wie gisteren in Vorst was en wie de moeite deed te blijven, weet dat de Volkswagengroep daar zal vertrekken.

Tot slot zijn er collega's die het hebben over een sociaal bemiddelaar. Ik vind dat een goed idee, maar dat is cosmetica. We weten dat de groep zal weggaan. Wat we nu moeten doen, is op zoek gaan naar een overnemer. In die site zit immers potentieel. Dat zijn we verplicht aan die 3.000 werknemers.

Le **président**: Ce sont aussi les premiers mots du collègue Handichi dans cet hémicycle.

(Applaus)

(Applaudissements)

06.18 Youssef Handichi (MR): Merci, monsieur le président.

Monsieur le ministre, nous attendions des réponses, mais nous n'en avons reçu aucune. Je voudrais quand même vous rappeler que vous êtes en charge de ce dossier. Donc, vous devez apporter des réponses. Votre camarade, M. Dermine, est placé sous votre tutelle et doit apporter des réponses sur l'industrialisation de notre pays. Or nous n'en avons pas reçu. Nous sommes certainement obligés de vous convoquer en commission pour pouvoir approfondir ces questions. Comptez sur nous pour vous donner des solutions... de droite, puisque c'est la dernière ligne droite pour cette usine!

De **voorzitter**: U zult mij niet horen zeggen dat collega Muylle geen applaus verdient, maar dit is absoluut niet haar eerste betoog.

06.19 Nathalie Muylle (cd&v): Mijnheer de minister, het is spijtig dat ik de afgelopen vier jaar niets heb gezien van uw vurigheid van daarnet over de wet-Renault. Uw fractie heeft immers vier jaar lang elk initiatief in de commissie daarover tegengehouden.

Ik denk dat u uw rol in de komende weken onderschat. In 2019 hebben we tijdens de periode van lopende zaken zeer veel kunnen doen, bijvoorbeeld voor GSK en Brussels Airlines. Men verwacht van u dat u de vinger aan de pols houdt en dat u in overleg met de gewesten onderzoekt of er al dan niet een overnemer komt voor bepaalde onderdelen. Er zal hertewerkstelling nodig zijn en een activering van de tewerkstellingscellen. U kunt de komende weken zoveel verwezenlijken. Alstublieft, doe uw job!

06.20 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, we moeten allemaal onze job doen. Zoals ik daarnet zei, zijn lopende zaken geen dode zaken. We moeten een streep in het zand trekken. We moeten als Parlement en als regering collectief werken tot er duidelijkheid is voor al die mensen. Liever gisteren dan vandaag. We moeten dat doen uit solidariteit met die getroffen werknemers, maar ook om perspectief op lange termijn en een investeringsklimaat voor een duurzame industrie te creëren.

We kunnen nu drie zaken doen.

Ten eerste vind ik het essentieel dat de directie luistert naar dit Parlement, luistert naar het volk, en hier duidelijkheid komt verschaffen. Ik vraag dat nogmaals met klem.

Ten tweede, mijnheer Ronse, is de wet-Renault een verduidelijking van vroegere wetten, waarmee de N-VA in de Zweedse regering ook geen komaf heeft gemaakt. Ik mag hopen dat de arizonaregering dat ook niet zal doen, want anders gaan we echt naar Mexicaanse toestanden.

Ten derde moeten we onterechte steun terugvorderen (...)

06.21 Khalil Aouasti (PS): Monsieur le ministre, on ne jette des pierres qu'à un arbre qui porte des fruits.

Après avoir baladé les travailleuses et les travailleurs d'Audi pendant des années et leur avoir promis le plein emploi contre une réduction de salaire de 20 %, après avoir baladé le gouvernement et après avoir baladé le Parlement hier pendant un après-midi, il est temps qu'Audi vienne s'expliquer ici et en commission. J'attends de mon collègue Handichi qu'il demande à son président de commission de convaincre la présidence et la direction d'Audi de venir se présenter.

Par ailleurs, dans les négociations pour un plan social, Audi doit tenir compte des sous-traitants. Je rappelle ici que les affaires courantes sont une notion gouvernementale et non pas parlementaire. Notre proposition de loi sur la procédure Renault sera prise en considération aujourd'hui, la demande d'urgence étant actée. Le débat parlementaire aura lieu dès la semaine prochaine. Si vous le souhaitez réellement, vous pourrez voter cette proposition.

Aujourd'hui, le choix est clair: laisser faire les grands patrons ou défendre les travailleurs. Les socialistes seront toujours du...

06.22 François De Smet (DéFI): Monsieur le ministre, votre réponse était, certes, un peu frustrante mais, d'un autre côté, il est tout de même amusant d'entendre une série d'acteurs vous enguirlander parce que vous êtes ministre en affaires courantes et, généralement, ce sont les mêmes qui n'arrivent pas à former un gouvernement fédéral.

En effet, il faut pouvoir le dire: nous sommes le 19 septembre, chers collègues, et il manque dans ce pays trois gouvernements qui seraient bien utiles dans cette crise: un gouvernement flamand, un gouvernement régional bruxellois et un gouvernement fédéral. Cela va quand même commencer à être compliqué de dire aux 3 000 travailleurs d'Audi qu'ils risquent leur emploi aujourd'hui notamment parce qu'il faut attendre le résultat des élections communales et qu'il semble impossible d'avancer sur la formation de ces trois gouvernements qui, en plein exercice, seraient des acteurs-clés.

À un moment donné – je dis ça au cas où certains partis politiques dans cette salle seraient en train de négocier et ralentiraient de peur d'arriver à un accord avant le 13 octobre –, il faut arrêter de prendre les élections communales comme prétexte et avancer, notamment parce que ce genre de dossier va se multiplier. Je vous remercie.

06.23 Reccino Van Lommel (VB): Mijnheer de minister, de geschiedenis zal zich hoe dan ook blijven herhalen. Is het nu nog altijd niet duidelijk dat het vijf voor twaalf is voor de maakindustrie in ons land? Ik vind al die aantijgingen van de linkse partijen hier bijzonder hypocriet. Het is u die er vertrouwen in had dat de productie van elektrische wagens in ons land verzekerd was met Audi, terwijl de markt ervan volledig in elkaar is gestuikt door een gebrek aan vertrouwen en onbetaalbare auto's. Het is u die jarenlang de Chinezen vrij spel hebt gegeven om ons Europees continent te overspoelen en afhankelijk te maken. De 3.000 werknemers van Audi zijn daar het slachtoffer van.

Mijnheer de minister, u hebt niets gedaan om onze maakindustrie op te waarderen en hier te houden. De auto-industrie is ten dode opgeschreven en het laatste wat er was hebt u door de vingers laten glippen. Stop dus alstublieft met deze commedia dell'arte en doe uw job!

06.24 Robin Tonniau (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, de werknemers van Audi en van de onderaannemingen hebben de laatste jaren veel ingeleverd. Na 2006 zijn zij akkoord gegaan met werken op zaterdag zonder bijkomstig loon, ze hebben loon ingeleverd en weken van economische werkloosheid aanvaard. Zij, de arbeiders van Audi en van de toeleveringsbedrijven, hebben de grote winsten voor het concern gemaakt. De overheid heeft Audi onvoorwaardelijk subsidies gegeven, bijna 158 miljoen euro in de laatste zes jaar. Het is eigenlijk onze verantwoordelijkheid om Audi daar niet mee weg te laten komen.

We kunnen en moeten zelf op zoek gaan naar oplossingen voor die site, met maximale tewerkstelling. Dat doen we niet met een toverstaf, maar wel met ons voorstel van resolutie voor een moratorium.

De **voorzitter**: Collega Tonniau, het woord werd u zonet even ontnomen doordat uw microfoon uitviel, maar ik heb daartoe geen manipulatieve handelingen georganiseerd. U hebt zich voor de eerste keer tot dit gremium gericht, mijn gelukwensen daarvoor.

(Applaus)
(Applaudissements)

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

07 Questions jointes de

- Anne Pirson à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "La maladie de la langue bleue" (56000004P)
- Julie Taton à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "La maladie de la langue bleue" (56000017P)

07 Samengevoegde vragen van

- Anne Pirson aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "Blauwtong" (56000004P)
- Julie Taton aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "Blauwtong" (56000017P)

07.01 **Anne Pirson** (Les Engagés): La fièvre catarrhale ovine a envahi depuis quelques mois l'ensemble de notre territoire. Comme l'on dit toujours, "les petites bêtes ne mangent pas les grosses", mais c'est pourtant ce qui est en train de se passer. C'est par l'intermédiaire d'un moucheron que cette maladie s'est rapidement répandue en entraînant des dégâts importants dans le cheptel ovin et bovin belge.

Ce sérotype 3 de la fièvre catarrhale est une variante très agressive de la maladie. Les conséquences sont nombreuses: il y a par exemple trois fois plus d'avortons qui ont été constatés dans les cheptels bovins en août 2024 par rapport à août 2023. De même, le taux de mortalité des animaux est actuellement en train d'augmenter, surtout chez les ovins. Enfin, les pertes de production sont importantes, tant dans le secteur laitier que dans le secteur de la viande.

Suite à cela, la Belgique a perdu son statut "indemne de maladie", ce qui signifie que les exportations bovines sont tombées au point mort. Pour couronner le tout, la variante 8 de la maladie est aussi annoncée à nos portes puisqu'elle est en ce moment présente en Bretagne.

La vaccination n'est pas obligatoire pour la langue bleue, bien qu'elle assure une très bonne protection contre cette maladie. En l'occurrence, beaucoup d'agriculteurs ne vaccinent pas encore. Monsieur le ministre, quelles mesures envisagez-vous pour inciter à la vaccination? Sachant que, selon certaines sources, il y aurait une pénurie de vaccins disponibles, pouvez-vous faire le point sur l'état des stocks?

Pouvez-vous faire le point sur l'état de progression de la maladie ainsi que sur les différents contacts entretenus avec les organisations agricoles?

Enfin, quel est l'état des concertations avec les différentes Régions sur ce sujet?

07.02 **Julie Taton** (MR): Monsieur le vice-premier ministre, lors d'une de mes nombreuses balades dans la belle région de Mons, où je cherchais une maison pour accueillir ma petite famille, j'ai rencontré plusieurs agriculteurs, dont un qui m'a effectivement parlé de cette importante problématique de la langue bleue, cette épidémie de fièvre catarrhale. La recrudescence en Belgique de ce fléau est très importante, mais visiblement pas qu'en Belgique: les Pays-Bas, l'Allemagne, la France, le Luxembourg et le Danemark sont aussi touchés. Le problème est que notre pays a perdu son statut, son titre de pays indemne. Vous l'aurez donc compris, cela pose un vrai problème puisque certains échanges sont bloqués avec les pays européens. C'est un gros problème financier pour lequel il convient d'être assez actif. Des vaccins sont disponibles, vous en avez parlé, mais ceux-ci ne protègent pas complètement

contre tous les signes cliniques.

Mon ami Guy, qui est agriculteur, m'a parlé de cet énorme enjeu économique pour lui, mais aussi pour tous les autres éleveurs belges. L'association wallonne d'éleveurs Elevéo a rappelé le fait que toutes les bêtes non vaccinées avaient plus de chances de mourir. Certains élevages ont vraiment été décimés. C'est assez problématique.

L'autre problème est que les doses ont un prix. Elles coûtent quatre euros. Si vous avez un gros cheptel, cela a aussi un gros impact économique.

Monsieur le vice-premier ministre, pouvez-vous nous indiquer ce que la Belgique a mis en place pour essayer d'atténuer et de ralentir cette épidémie de fièvre catarrhale? Quelles mesures ont été déployées pour aider les éleveurs sur le plan économique? Vu qu'il s'agit d'un dossier interfédéral, quels sont les contacts avec les Régions?

07.03 David Clarinval, ministre: Mesdames les députées, tout d'abord, je voudrais vous féliciter pour votre première question dans cet hémicycle et aussi vous remercier de me permettre de faire le point sur la situation.

Comme vous l'avez signalé, à l'heure où je vous parle, il y a déjà 23 000 ovins (moutons et chèvres) et environ 36 000 bovins qui sont décédés dans notre pays. Cela représente une très grande perte pour le secteur agricole, qui est déjà sous pression depuis plusieurs années.

Dès les premières informations concernant cette maladie, qui est apparue aux Pays-Bas en 2023, nous avons pris nos responsabilités. Dès le mois d'octobre 2023, nous avons sollicité l'Agence fédérale des médicaments et des produits de santé (AFMPS) pour envisager une solution vaccinale, qui n'existait pas à ce moment. Du reste, j'ai eu l'occasion de l'expliquer à l'époque en commission. Via les chefs vétérinaires, la Belgique a mis la pression, en décembre 2023, sur les firmes pharmaceutiques afin d'obtenir rapidement un vaccin. Grâce à ce travail, le vaccin initialement annoncé pour la fin 2024 a pu être obtenu à partir du mois de mai dernier, via une autorisation provisoire. Dès ce moment, une campagne de communication a été menée par les différentes autorités. Trois vaccins sont disponibles, un million de doses ont été vendues, 150 000 vaccinations sont enregistrées dans Sanitel. Comme beaucoup d'agriculteurs vaccinent eux-mêmes, ils ne s'y enregistrent pas. De même, 50 000 ovins ont été vaccinés. Par conséquent, on ne déplore pas de pénurie de vaccins à l'heure où je vous parle.

La mise sur le marché du vaccin a été autorisée par l'AFMPS au moyen d'une procédure provisoire en mai dernier. La communication a eu lieu selon différents canaux: des newsletters, des communiqués de presse, des communications de l'ARSIA et de Dierengezondheidszorg Vlaanderen (DGZ), mais aussi les réseaux sociaux.

Le Conseil du Fonds Sanitaire, qui est composé de *stakeholders*, a proposé à cette période de ne pas rendre le vaccin obligatoire et de ne pas le prendre en charge. Comme vous l'avez rappelé, un vaccin revient à quatre euros et nécessite deux doses pour les bovins.

Depuis le début du mois de juillet, le virus circule activement sur notre territoire. Vu cette terrible situation, au cours du mois d'août, j'ai déclaré ces filières en crise avec des mesures de facilités de paiement, de report de paiement, de réduction de montant, etc.

En outre, à ma demande, une nouvelle *task force* s'est réunie ce 5 septembre 2024. Il s'en est suivi une concertation avec d'autres *stakeholders* pour organiser un Conseil du Fonds Sanitaire le 16 septembre 2024 afin de déterminer une stratégie vaccinale pour l'année prochaine et une éventuelle prise en charge par le Fonds Sanitaire.

En ce qui concerne les pertes économiques, je vous rappelle que ce sont des mesures et compétences régionales. Avec mes collègues régionaux, nous avons échangé. Je vous annonce que, ce lundi, au Conseil européen de l'Agriculture, je demanderai à la Commission de débloquer une intervention de la réserve financière de crise en faveur des éleveurs de bovins et d'ovins qui sont frappés durement par cette crise.

Soyez assurées, mesdames les députées, que je mets tout en œuvre à mon niveau pour sortir le plus

rapidement possible de cette terrible crise agricole.

07.04 Anne Pirson (Les Engagés): Merci pour vos réponses, monsieur le ministre. J'ai l'impression que nous allons dans le bon sens.

Comme vous le savez, un problème n'arrive jamais seul. Les différentes formes de la maladie de la langue bleue ne sont pas les seules à frapper à nos portes. La presse de ce matin nous informe que les vétérinaires attirent l'attention sur une nouvelle maladie. Il s'agit d'une maladie hémorragique épizootique qui est aussi à nos portes. Le vaccin qui protège contre cette maladie n'est pour le moment pas encore autorisé en Belgique. J'espère que vous ferez preuve de vigilance, en agissant au maximum en amont, pour éviter la même situation qu'avec la langue bleue aujourd'hui.

Le **président**: Merci. C'était la première prise de parole de notre collègue Pirson!

(Applaus)

(Applaudissements)

07.05 Julie Taton (MR): Merci, monsieur le vice-premier ministre, pour votre réponse. Nous sommes très contents de votre réactivité face à la situation et tenons à souligner que, pour le groupe MR, il est essentiel que le remboursement des vaccins voie le jour au plus vite en vue de pouvoir aider les agriculteurs.

Le **président**: Il s'agissait également de la première intervention de notre collègue Taton.

(Applaus)

(Applaudissements)

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 Vraag van Kjell Vander Elst aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De vertegenwoordiging van België in de Europese Commissie" (56000010P)

08 Question de Kjell Vander Elst à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "La représentation de la Belgique à la Commission européenne" (56000010P)

08.01 Kjell Vander Elst (Open Vld): Mijnheer de vicepremier, ons land stond aan de wieg van de Europese eenmaking. De Europese hoofdstad is Brussel, waar ook de Europese Commissie gevestigd is. Veel belangrijke beslissingen worden in een Europese context genomen en deze hebben een impact op 500 miljoen Europeanen. Belangrijke beslissingen in cruciale domeinen als handelsbeleid, de competitiviteit van bedrijven en industrieel beleid worden binnen een Europese context genomen.

Ons land heeft de voorbije decennia een ijzersterke reputatie opgebouwd op Europees niveau. Wij bepalen al jaren de Europese agenda en we zitten al jaren op de eerste rij om Europese beslissingen te nemen. Mijnheer de vicepremier, net dat is nu gedaan. We zullen op het Europese toneel veroordeeld worden tot een bijrol. Waarom? Omdat we niet meer geïnteresseerd zijn in een hoofdrol. Door het getalm waren we weer te laat. We hebben onze Europese positie bepaald tussen de soep en de patatten, als een variapunt op de agenda van de regeringsonderhandelingen. Als eerste en enige signaal naar Europa van een toekomstige federale regering kan dat wel tellen. Ik ben er vrij zeker van dat dit een onverstandige beslissing was, collega's. Het is niet alleen een onverstandige, maar ook onverantwoorde beslissing.

Ik heb dan ook maar één duidelijke en eenvoudige vraag voor u, mijnheer de vicepremier. Welke rol ziet u voor ons land nog weggelegd na het debacle van de laatste weken?

08.02 Minister David Clarinval: Mijnheer Vander Elst, ik feliciteer u met uw maidenspeech.

Misschien had u uw vraag beter aan de eerste minister gericht. De leden van het kernkabinet hebben kennisgenomen van het voorstellen van een kandidaat door de partijen die onderhandelen over de

vorming van een volgende regering, onder leiding van koninklijk formateur Bart De Wever, in antwoord op de brief van mevrouw von der Leyen. De bespreking in het kernkabinet heeft, zoals u hebt kunnen lezen in de pers, geleid tot een brief van de eerste minister aan de voorzitter van de Europese Commissie. Daarin wordt mevrouw Hadja Lahbib, die beschikt over alle vereiste kwaliteiten, voorgesteld voor de functie van Europees Commissaris. Persoonlijk vind ik haar een uitstekende keuze.

Ik nodig u uit om bijkomende vragen die u relevant zou achten te stellen aan de eerste minister, die beschikt over meer informatie hieromtrent.

08.03 Kjell Vander Elst (Open Vld): Mijnheer de minister, ik heb daarnet vermeld dat de beslissing is genomen tussen de soep en de patatten. U hebt de hete patat aardig doorgeschoven.

Mij ging het niet over het individu of de persoon, mij gaat het over de inhoud.

De bevoegdheid die België nu heeft gekregen, zorgt voor een portefeuille waarmee België niet langer in de cockpit zit maar naar de achterbank is verbannen. Dat signaal naar Europa maakt van ons land een figurant. Ik betreur dat. In onze fractie zult u altijd een partner vinden om op Europees niveau met ons land het voortouw te nemen binnen een sterk Europa.

De **voorzitter**: Ze passeren in een hoog tempo, maar ook de heer Vander Elst heeft voor het eerst het woord gevoerd in de Kamer.

(Applaus)

(Applaudissements)

Wij hebben vele nieuwe krachten, maar met dat tempo zullen zij bijzonder snel de nodige routine in de vingers krijgen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Vraag van Vincent Van Quickenborne aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën Coördinatie fraudebestrijding en Nationale Loterij) over "De door Pierre Wunsch verwoorde bezorgdheden van de Nationale Bank over de fiscale ontvangsten" (56000013P)

09 Question de Vincent Van Quickenborne à Vincent Van Peteghem (VPM Finances, Coordination lutte contre la fraude et Loterie Nationale) sur "L'inquiétude de la Banque nationale sur les recettes fiscales exprimée par Pierre Wunsch" (56000013P)

09.01 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vicepremier, de economische toestand in ons land is aan het verslechteren. We hebben daarnet een vragenronde gehad over Audi Brussel. Talrijke bedrijven moeten jammer genoeg de deuren sluiten. Voor de eerste keer in vele jaren dreigt de werkloosheid in ons land toe te nemen. We zien ook dat de economie stilvalt en dat de groei van de inkomsten achteruit dreigt te gaan. Dat is wat het Planbureau aankondigt in zijn jongste rapport van 11 september 2024.

Het is dus tijd om de tering naar de nering te zetten. In die zin heeft de gouverneur van de Nationale Bank, Pierre Wunsch, vorige week op televisie interessante uitspraken gedaan. Hij zei dat er inderdaad inspanningen moeten worden geleverd, maar ook dat de plannen van de regering in wording, namelijk om daarbij een beroep te doen op 19 miljard euro terugverdieneffecten, heel optimistisch zijn en niet zullen worden aanvaard door Europa.

Mijnheer de vicepremier, 19 miljard euro terugverdieneffecten, dat is de helft van onze budgettaire uitgaven. Dat is het budget van politie, Defensie, Justitie, Buitenlandse Zaken, Economie en Mobiliteit. Dat is rekenen op 700.000 extra banen, boven op een jobaangroei die aan het stilvallen is. Met permissie, dat is – om het in arizonatermen te zeggen – *shooting from the hip*.

Ik heb dus maar één vraag voor u, mijnheer de minister van Financiën. Vindt u het geloofwaardig dat die regering in wording een beroep wil doen op 19 miljard euro terugverdieneffecten?

09.02 Minister Vincent Van Peteghem: Collega Van Quickenborne, u weet als geen ander dat ik het

belang van hervormingen in dit land altijd naar voren heb geschoven. Met die hervormingen moeten we onze sociale zekerheid en onze welvaartsstaat, zoals we die vandaag kennen, beschermen en versterken voor onze kinderen en kleinkinderen.

De regering, die nu in lopende zaken is, heeft ter zake jammer genoeg te weinig gedaan. Zij is daar te weinig in geslaagd. Ik ben wel tevreden dat er vandaag partijen aan de onderhandelingstafel zitten die wél de drijfveer hebben de hervormingen die noodzakelijk zijn te realiseren.

De Nationale Bank heeft inderdaad gewezen op de noodzaak van een eerlijk en duurzaam fiscaal beleid om de economische stabiliteit van ons land te waarborgen. Daarvoor is er nood aan structurele hervormingen om de overheidsuitgaven efficiënter te maken en om de belastingdruk in ons land eerlijker te verdelen. Dat was exact de doelstelling van de blauwdruk voor een brede fiscale hervorming die op tafel lag. Die blauwdruk hield rekening met de aanbevelingen van heel veel experts en had terecht ook een hoog ambitieniveau.

Het is juist dat de volgende regering ambitie zal nodig hebben en dat zij de uitdagingen waarvoor we staan zal moeten aanpakken met een doordacht en geïntegreerd plan met een hoog ambitieniveau. Zij moet hervormingen realiseren in de fiscaliteit, de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt en de pensioenen.

Ik geef toe: de tijd tikt. We moeten voortwerken. De kwaliteit en het ambitieniveau van dat plan zullen doorslaggevend zijn. Alleen zo zullen we erin slagen de welvaartsstaat en de sociale zekerheid die we vandaag kennen te beschermen en te versterken.

09.03 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Bedankt, mijnheer de vicepremier, om niet te antwoorden op mijn vraag. Mijn vraag was of u het geloofwaardig vindt om 19 miljard euro in te schrijven in die plannen. Als u dat een hervorming noemt ...

Collega Sander Loones is hier niet meer, mijnheer de voorzitter. Hij heeft de tent moeten verlaten door de vragen van de heer Dedeker. Mocht de heer Loones hier nog wel hebben gezeteld, dan zou hij het schaamrood op de lippen hebben gekregen. Hij zou gezegd hebben dat hij het onverdedigbare niet kon verdedigen.

Collega's, 19 miljard euro aan terugverdieneffecten is een fata morgana in de woestijn van Arizona. Mijnheer de minister, door niet te antwoorden, hebt u geantwoord, want u bent ervoor beschaamd.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10 Samengevoegde vragen van

- **Sophie De Wit aan Paul Van Tigchelt (VEM Justitie en Noordzee)** over "De erbarmelijke staat van de gerechtelijke dossiers en de gerechtsgebouwen" (56000007P)

- **Jinnih Beels aan Paul Van Tigchelt (VEM Justitie en Noordzee)** over "De erbarmelijke staat van de gerechtelijke dossiers en de gerechtsgebouwen" (56000011P)

- **Alexander Van Hoecke aan Paul Van Tigchelt (VEM Justitie en Noordzee)** over "De erbarmelijke staat van de gerechtelijke dossiers en de gerechtsgebouwen" (56000014P)

10 Questions jointes de

- **Sophie De Wit à Paul Van Tigchelt (VPM Justice et Mer du Nord)** sur "La situation déplorable des dossiers et des bâtiments judiciaires" (56000007P)

- **Jinnih Beels à Paul Van Tigchelt (VPM Justice et Mer du Nord)** sur "La situation déplorable des dossiers et des bâtiments judiciaires" (56000011P)

- **Alexander Van Hoecke à Paul Van Tigchelt (VPM Justice et Mer du Nord)** sur "La situation déplorable des dossiers et des bâtiments judiciaires" (56000014P)

10.01 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wanneer we het over Justitie hebben, verslikken we ons weleens in onze koffie. Een incidentje meer of minder, daar schrikken we niet van.

Ik wil het vandaag even met u hebben over Nijvel en Brussel. In Nijvel vallen archiefkasten om, lekt een dak, zijn dossiers beschimmeld en heeft de griffier te weinig personeel om dat allemaal aan te kunnen. Dat is geen probleem, want de collega's uit Brussel snellen wel te hulp. Die Brusselse griffiers moeten

daarvoor evenwel hun eigen werk laten liggen en dat is wel een probleem, want daar ligt belangrijk werk op de plank. Zij moeten een arrest schrijven in een heel belangrijke zaak, namelijk het proces over de aanslagen, met betrekking tot de schadevergoeding voor alle nabestaanden van alle slachtoffers. Die mensen wachten al acht jaar. Toch wordt dat arrest nu voor onbepaalde tijd uitgesteld, omdat men aan het helpen is in Nijvel. Na acht jaar wachten wordt dat nu *on hold* gezet.

Mijnheer de minister, mijn verbazing werd nog groter toen ik gisteren uw reactie daarop las. U zei dat het pijnlijk en bizar was. U sprak over slecht beheer en u zou uitleg vragen. Ik verslikte mij opnieuw in mijn koffie, en niet omdat u het pijnlijk vindt, want dat vind ik zelf ook. Die situatie is inderdaad heel pijnlijk en krijgen we niet uitgelegd. Ik verslikte mij evenwel vanwege uw vermanend vingertje en uw opmerking over slecht beheer en de aankondiging dat u uitleg zou vragen. U bent immers zelf de minister van Justitie. U bent bevoegd. Het personeelstekort op de griffie moet u dus oplossen. Eerst was de heer Van Quickenborne bevoegd en daarna u. Dat is nog steeds het geval in lopende zaken. Laten we eerlijk zijn, het tekort aan personeel en de toestand van de gebouwen bij Justitie is niet per ongeluk na 9 juni ontstaan. Dat is een gevolg van het beleid dat voordien werd gevoerd.

Ik hoop dat u die verantwoordelijkheid wilt opnemen. Ik hoop echt dat u meer zult doen dan alleen maar met het vingertje zwaaien en wat uitleg vragen.

10.02 Jinnih Beels (Vooruit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, beste collega's, houdt het dan nooit op? Dat is wat de slachtoffers van de aanslagen in Zaventem zich vandaag opnieuw afvragen. Zij stellen zich die vraag, niet omdat we twifelen over hun leed of hun oprechtheid, maar wel omdat er documenten beschimmeld zijn. Dat overkomt niet alleen hen. Een moordenaar zal niet veroordeeld worden omdat documenten in verband met zijn zaak onleesbaar zijn geworden. Een gebouw staat op instorten door slecht onderhoud en ook daarin gaan archieven verloren door schimmel. Dat is een rechtsstaat onwaardig. Papier kan vergaan, maar het leed van de slachtoffers blijft.

Dergelijke uitwassen staan niet op zichzelf. Papier vergaat niet van de ene op de andere dag. Oplossingen komen er dus ook niet van vandaag op morgen. Ik verwacht niet dat u met een zwaai van uw toverstok een gloednieuw gerechtshof zult doen oprijzen, want ik ben realistisch genoeg en besef bovendien dat de regering in lopende zaken zit.

Personeelsleden en griffies moeten echter onmogelijke keuzes maken omdat zij werken in abominabele toestanden. Ze helpen elkaar, waardoor zij het nog erger maken voor de slachtoffers, die opnieuw in de kou komen te staan. Dat is een vicieuze cirkel. Voor Vooruit is dat onaanvaardbaar. Slachtoffers komen op de eerste plaats.

Mijnheer de minister, wat zult u doen om de slachtoffers, die vandaag opnieuw met vragen zitten, te helpen? Wanneer zal voor hen recht geschieden? Wat zult u doen opdat hun leed niet langer aansleept? In lopende zaken past u op de meubelstukken, maar op dit moment zijn die meubelstukken essentiële documenten om rechtspraak mogelijk te maken. Zorg er alstublieft voor dat voor die slachtoffers recht geschiedt.

10.03 Alexander Van Hoecke (VB): Mijnheer de minister, gisteren heeft een collega u een vraag gesteld over een crimineel die op de mostwantedlijst stond en die nu vrijuit gaat en aan zijn straf ontsnapt omdat zijn dossier letterlijk is weggerot. Nu dreigt opnieuw een enorm belangrijk en emotioneel dossier de mist in te gaan. Door een instorting op de griffie werd een aantal griffiers in allerijl naar het uitgeleefde justitiepaleis in Nijvel gestuurd. Daardoor slaagt de Brusselse griffie er niet in om het dossier van de schadevergoedingen voor de slachtoffers van de gruwelijke aanslagen van 22 maart 2016 tijdig af te werken. Slachtoffers zullen dus maanden, misschien zelfs jaren, moeten wachten op een uitspraak over hun schadevergoeding. Dat is opnieuw een zware blamage voor Justitie, maar vooral een ramp voor de slachtoffers. Zij torsen dit proces nu al jaren mee als een zware last op hun schouders.

Mijnheer de minister, we moeten eerlijk zijn: dit is een erfenis van decennia wanbeleid op Justitie door achtereenvolgende socialistische, liberale en christendemocratische ministers van Justitie. Mijn vraag aan u is dan ook erg eenvoudig. Kunt u toelichting geven over hoe dat in hemelsnaam is kunnen gebeuren?

10.04 Minister Paul Van Tigchelt: Collega's, hoe meer aandacht voor Justitie, hoe beter. Justitie heeft immers decennialang niet de aandacht gekregen die nodig was. Ik zal eerst de feiten opsommen.

We zijn de problemen de voorbije legislatuur niet uit de weg gegaan. Integendeel, we hebben hard gewerkt aan een betere Justitie. We zijn er nog niet, maar ik geef de feiten. We hebben geïnvesteerd in personeel: er zijn netto 138 magistraten bij gekomen. Het kader is daarmee voor 97 % ingevuld. We hebben het aantal parketjuristen, referendarissen en criminologen verdubbeld. Er zijn 140 griffiers bij gekomen. Ook het hof van beroep in Brussel is versterkt met 9 magistraten en 7 griffiers.

Deze extra mensen moeten vervolgens efficiënt worden ingezet. Dat is een taak van de rechterlijke orde zelf. Dat is de autonomie die we beslist hebben. Zo is bijvoorbeeld het hof van beroep in Antwerpen er de voorbije jaren in geslaagd om de achterstand weg te werken. Dat was niet alleen mogelijk door die extra mensen, maar ook door hervormingen die de eerste voorzitter daar heeft doorgevoerd. Dat ging over het personeel.

Nu zal ik het hebben over de gebouwen. U verwijst terecht allen naar de problematiek van de gerechtsgebouwen. Ook daar is een inhaalbeweging gestart. Die is zelfs al gestart voor deze regering. Toch blijft het een frustratie van elke minister van Justitie dat hij of zij afhangt van de Regie der Gebouwen en de bevoegde minister of staatssecretaris.

Er zijn ook nog steeds te veel gerechtsgebouwen in dit land. Er zijn er meer dan 200. Op dat vlak is Nijvel en wat daar in de steigers staat een goed voorbeeld. Daar zullen alle diensten gegroepeerd worden in één gebouw. Dat vergt echter tijd, dat weten we. Dat is alleszins *the way to go*.

Door de slechte staat van de gebouwen – ik ga de problemen niet uit de weg – zijn er op sommige plaatsen inderdaad problemen met de archieven. Het feit dat criminelen vrijuit gaan als gevolg van slecht bewaarde dossiers is onaanvaardbaar. De oplossing daarvoor is evident, namelijk digitalisering. We hebben de wet gewijzigd, waardoor digitale archieven mogelijk geworden zijn. Voor de archieven van het verleden, de kilometers aan dossiers, werkt men in Antwerpen al samen met een privébedrijf dat al meer dan 2,5 kilometer archief heeft ondergebracht in een speciaal uitgeruste site.

Mijnheer de voorzitter, collega's, net als u ben ik gisteren wakker geworden met het bericht dat de uitspraak over de schadevergoeding voor de slachtoffers van de aanslagen van 22 maart 2016 zou worden uitgesteld omdat één griffier van Brussel naar Nijvel is gestuurd. Het is bizar dat een zaak die in december 2023 werd ingeleid, in april 2024 werd gepleit en voor uitspraak werd gesteld op 24 september, een week daarvoor plots wordt uitgesteld. Het valt moeilijk uit te leggen hoe door het verplaatsen van één persoon honderden slachtoffers in de kou worden gezet, nota bene in wat men het proces van de eeuw noemt. Dat getuigt van weinig empathie met de slachtoffers en doet vragen rijzen over het management ter zake, waarvoor niet de minister, maar wel de voorzitter van het hof van beroep bevoegd is. Uiteraard respecteer ik te allen tijde de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, maar hier gaat het over beheer. Daarom heb ik het College van de hoven en rechtbanken om uitleg gevraagd.

Collega's, dit is vooral heel jammer voor al die magistraten en medewerkers van Justitie die het beste van zichzelf geven en Justitie wel degelijk doen werken, met empathie voor slachtoffers. Het is onze taak om verder te werken aan een betere Justitie. Daarvoor kunt op mij rekenen, binnen de bevoegdheden die ons eigen zijn. Mijn fractie zal snel wetsvoorstellen indienen voor een betere evaluatie en tucht van magistraten, conform de aanbevelingen van de Hoge Raad voor de Justitie na het drama-Julie Van Espen.

Collega's, ik kan ten slotte alleen hopen dat Justitie ook de nodige aandacht zal krijgen van de arizonacoalitie die in de steigers staat. Ik hoor en lees verklaringen vanuit Arizona zelf waarin die coalitie al wordt vergeleken met een boemeltrein. Ik hoop dat dit niet klopt, want een boemeltrein is niet wat Justitie nodig heeft.

10.05 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord.

Ja, het is pijnlijk. Ja, het is bizar. Ja, het is onaanvaardbaar voor de slachtoffers en hun familie. Daarover ben ik het met u eens. Als u dan echter zegt dat u hard hebt gewerkt en wijst naar de rechterlijke orde en de Regie der Gebouwen, dan vind ik dat een beetje flauw, mijnheer de minister. Uw verantwoordelijkheid stopt niet in lopende zaken. U moet niet stoppen met werken op 9 juni. De regering stopt niet na de verkiezingen. Werk dus voort.

Over één ding ben ik het met u eens: er mag dringend een nieuwe regering komen. Maar potverdorie, die zal nogal een puinhoop mogen opruimen!

10.06 Jinnih Beels (Vooruit): Mijnheer de minister, dank u wel voor uw antwoord.

Rechtszekerheid is een fundament van de rechtsstaat, dat weet u ook. U hebt zeker en vast uw best gedaan en u hebt allerlei initiatieven genomen, maar na alles wat de slachtoffers hebben meegemaakt, hebben zij recht op erkenning.

Een sterke overheid, mijnheer de minister, zorgt ook voor die erkenning. Ik moet echter vaststellen dat de overheid nu ter zake faalt. Wij kunnen de zwartepiet wel naar elkaar doorschuiven, maar dat is niet de bedoeling. De bedoeling is om effectief te zoeken naar oplossingen, om de problemen van de huidige slachtoffers op te lossen en ook die van de slachtoffers van toekomstige zaken.

Ik nodig u uit om daar in lopende zaken toch nog werk van te maken. Voor Vooruit is rechtszekerheid fundamenteel belangrijk. Wij schuiven aan de onderhandelingstafel aan om te onderhandelen over rechtszekerheid. Wij willen van de boemeltrein van Justitie een tgv maken, mijnheer de minister. De slachtoffers en hun nabestaanden verdienen het dat wij elke dag opnieuw voor hen strijden en hen erkennen in hun slachtofferschap.

De **voorzitter**: Ook collega Beels heeft zich voor het eerst tot dit gremium gericht.

(Applaus)

(Applaudissements)

10.07 Alexander Van Hoecke (VB): Mijnheer de minister, het is onaanvaardbaar en bizar, daarover ben ik het 100 % met u eens, maar de uitvoerende macht heeft hier natuurlijk ook een verantwoordelijkheid.

Dit is Justitie absoluut onwaardig. Ik denk dat iedereen nog weet waar hij of zij was op het moment van de gruwelijke aanslagen van 2016. Niemand durfde toen echter te vermoeden dat wij het op 19 september 2024, meer dan 8 jaar later, nog steeds zouden hebben over het proces daarover.

Eén zaak is opnieuw heel pijnlijk duidelijk geworden, namelijk dat de slachtoffers van die gruwelijke aanslagen in de steek worden gelaten door Justitie. Zij zijn de echte slachtoffers en ze zijn bijlange niet alleen. U moet zich dus niet afvragen waarom de burger absoluut geen vertrouwen meer heeft in Justitie.

De **voorzitter**: Jawel, ook collega Van Hoecke was hier voor zijn eerste keer aan het woord.

(Applaus)

(Applaudissements)

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 Vraag van Francesca Van Belleghem aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "De opvang van asielzoekers in hotels" (56000002P)

11 Question de Francesca Van Belleghem à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "L'accueil de demandeurs d'asile dans des hôtels" (56000002P)

11.01 Francesca Van Belleghem (VB): Hier staan we dan. Dit is mijn eerste plenaire vraag en die komt geen seconde te vroeg. Het aantal asielaanvragen blijft immers maar toenemen, jaar na jaar. Voor dit jaar alleen al staat de teller op 25.000 aanvragen.

Mevrouw de staatssecretaris, u bent wanhopig op zoek naar extra opvangplaatsen voor asielzoekers. Eerst ging u bedelen bij de lokale besturen, dan bij de jeugdcentra en u bent zelfs bij kazernes geweest. Ik geloof dat er zelfs asielzoekers worden opgevangen op campings.

Er was slechts één rode lijn voor cd&v, namelijk asielzoekers opvangen in hotels. Ik citeer cd&v-voorzitter Sammy Mahdi: "Asielzoekers opvangen in hotels zorgt voor een extra aanzuigefect van nog meer asielzoekers."

U hebt die rode lijn van Sammy Mahdi intussen al zoveel keer overschreden dat het zelfs geen stippellijn meer is. Wat is er namelijk gebeurd? In 2022 heeft de Brusselse regering massaal contracten afgesloten met hotels voor de opvang van asielzoekers. Net toevallig nu, na de verkiezingen, heeft de federale regering al die contracten overgenomen van de Brusselse regering. Het is eigenlijk nog veel erger, want vorige week publiceerde *De Standaard* een onderzoek waaruit blijkt dat u al in mei een contract voor de opvang van asielzoekers hebt gesloten met een hotel in Anderlecht.

Het is nu tijd om eindelijk open kaart te spelen, mevrouw de staatssecretaris. Hoeveel asielzoekers verblijven er in hotels? Hoelang zal dat nog duren? Hoeveel kost ons dat?

11.02 Staatssecretaris **Nicole de Moor**: Mevrouw Van Belleghem, net als onze buurlanden worden wij geconfronteerd met een heel hoge instroom van asielzoekers. Ik heb daaromtrent al moeilijke beslissingen moeten nemen. Ongeveer een jaar geleden heb ik bijvoorbeeld de moeilijke beslissing genomen om alleenstaande mannen tijdelijk geen opvang meer te geven. Ik heb ook steeds heel consequent gezegd dat ik alles in het werk wil stellen om te vermijden dat kinderen op straat terechtkomen.

Ook dat bleek de voorbije maanden niet evident. In februari zou het niet meer gelukt zijn om alle kinderen een bed te geven als we niet, in samenwerking met het Brussels Gewest, een aantal noodbedden in gebruik hadden genomen. Die kwamen er op verschillende locaties in Brussel, waarvan sommige als budgethotel fungeerden.

Mevrouw Van Belleghem, ik blijf erbij dat hotelopvang geen structurele oplossing is voor de opvang van asielzoekers, maar de nuchtere realiteit is dat er 300 kinderen op straat hadden geslapen als we die noodgreep niet hadden ingezet. Voor wie niet op mijn stoel zit, is het heel gemakkelijk om te zeggen dat men geen hotelkamers mag inzetten, maar tegelijk wil men ook geen kinderen op straat. Dat zegt immers iedereen. Dat is de nuchtere realiteit. Ik zou dat ook zeggen, mevrouw Van Belleghem, maar ik zit wel op deze stoel, ik draag een verantwoordelijkheid. Ik stond voor een binaire keuze en ik heb gekozen voor die kinderen.

Vandaag is er iets meer ademruimte in het opvangnetwerk, omdat deze zomer heel veel asielzoekers zijn vertrokken uit onze centra, onder meer omdat we werkende asielzoekers nu laten bijdragen aan de opvang. Ik heb aan Fedasil gevraagd om de inzet van noodplaatsen af te bouwen en stop te zetten zodra dat mogelijk is.

De situatie blijft echter precair. Kijk maar naar de situatie in Libanon. We dreigen opnieuw een heel moeilijke winter tegemoet te gaan. Daarom blijft het een absolute prioriteit om die instroom naar beneden te krijgen, door de uitrol van het Europees migratiepact, door partnerschappen af te sluiten met landen rondom de EU. Dat is ook wat we de komende jaren moeten blijven doen.

11.03 **Francesca Van Belleghem** (VB): Mevrouw de staatssecretaris, in elk interview zegt u dat de instroom van asielzoekers omlaag moet. Dat zei u zonet weer. U hebt echter geen enkele maatregel genomen om dat te verhelpen. Zelfs de asielzoekers geloven u niet meer. Zij weten dat u holle frasen uitspreekt, want de instroom is opnieuw 10 % hoger in vergelijking met vorig jaar.

Het enige wat u doet, is extra opvangplaatsen creëren en wachten op een Europees migratiepact. Daarop hoeft u evenwel niet te wachten, want er zijn landen die nu op nationaal niveau maatregelen nemen om de instroom van asielzoekers te beperken. Zweden en Nederland doen dat bijvoorbeeld. De enige reden waarom u dergelijke maatregelen niet neemt, is omdat u het niet wilt.

De **voorzitter**: Daarmee is deze vragensessie afgerond, opnieuw met een maidenspeech.

(Applaus)

(Applaudissements)

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Collega's, ik dank u voor het zeer gedisciplineerde verloop van de vragenronde. Ik heb amper de bedieningsknop van de microfoons moeten beroeren.

Mededelingen

Communications

12 Commissie – Voorzitter – Aanwijzing

12 Commission – Président – Désignation

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 12 september 2024 stel ik voor de heer Patrick Prévot aan te wijzen als voorzitter van de commissie voor Gezondheid en Gelijke Kansen ter vervanging van mevrouw Ludivine Dedonder (art. 19, nr. 3, derde lid, Rgt).

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 12 septembre 2024, je vous propose de désigner M. Patrick Prévot en qualité de président de la commission de la Santé et de l'Égalité des chances en remplacement de Mme Ludivine Dedonder (art. 19, n° 3, al. 3., Rgt).

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

13 Benelux Interparlementaire Assemblée

13 Assemblée Interparlementaire Benelux

In naam van de PVDA-PTB-fractie stel ik u de kandidatuur voor van mevrouw Ayse Yigit als plaatsvervanger van de Benelux Interparlementaire Assemblée.

Je vous propose au nom du groupe PVDA-PTB la candidature de Mme Ayse Yigit, comme membre suppléant de l'Assemblée Interparlementaire Benelux.

Aangezien er geen andere kandidaturen zijn, moet er, overeenkomstig artikel 157, nr. 6, van het Reglement, niet gestemd worden en verklaar ik de kandidaat verkozen als plaatsvervanger van de Benelux Interparlementaire Assemblée.

Étant donné qu'il n'y a pas d'autres candidatures, il n'y a pas lieu à scrutin, conformément à l'article 157, n° 6, du Règlement, et je proclame la candidate élue en qualité de membre suppléant de l'Assemblée Interparlementaire Benelux.

14 Senaat – Wettig- en voltalligverklaring

14 Sénat – Constitution

Bij brief van 25 juli 2024 brengt de Senaat ons ter kennis dat hij ter vergadering van die dag voor wettig en voltallig verklaard is.

Par lettre du 25 juillet 2024, le Sénat nous fait connaître qu'il s'est constitué en sa séance de ce jour.

15 College van deskundigen belast met de controle op elektronische stelsystemen – Oproep tot kandidaten

15 Collège d'experts chargé du contrôle des systèmes de vote électronique – Appel à candidats

Bij mail van 3 september 2024 dient de heer Bruno Penne zijn ontslag in als plaatsvervangend lid van het permanent College van deskundigen belast met de controle op elektronische stelsystemen.

Par courriel du 3 septembre 2024, M. Bruno Penne a introduit sa démission en tant que membre suppléant du Collège permanent d'experts chargé du contrôle des systèmes de vote électronique.

Overeenkomstig artikel 24, § 2, eerste lid, van de wet van 7 februari 2014 tot organisatie van de elektronische stemming met papieren bewijsstuk dient de Kamer drie effectieve en drie

plaatsvervangende deskundigen aan te wijzen voor het permanent College.

Conformément à l'article 24, § 2, alinéa premier, de la loi du 7 février 2014 organisant le vote électronique avec preuve papier, la Chambre doit désigner trois experts effectifs et trois experts suppléants pour le Collège permanent.

De Kamer dient bijgevolg over te gaan tot de vervanging van de heer Penne als plaatsvervangend lid van het permanent College.

La Chambre doit dès lors procéder au remplacement de M. Penne en tant que membre suppléant du Collège permanent.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 18 september 2024 stel ik u voor een oproep tot kandidaten bekend te maken voor het mandaat van plaatsvervangend lid van het permanent College van deskundigen in het *Belgisch Staatsblad*.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 18 septembre 2024, je vous propose de publier un appel à candidats au *Moniteur belge* pour le mandat de membre suppléant du Collège permanent des experts.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

16 Inoverwegingen

16 Prises en considération

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

De vraag om inoverwegingneming van het wetsvoorstel nr. 243 is uitgesteld tot de volgende plenaire vergadering.

La demande de prise en considération de la proposition de loi n° 243 est reportée à la prochaine séance plénière.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au règlement.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Urgentieverzoeken

Demandes d'urgence

Er is een eerste urgentieverzoek van de Ecolo-Groenfractie voor het wetsvoorstel nr. 156/1.

16.01 Dieter Vanbesien (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, het gaat hier over een overgangsmaatregel voor de verlaagde btw op sloop en heropbouw. Die overgangsmaatregel geldt voor bouwaanvragen die werden ingediend vóór 1 juli 2023 en waarvan de uitvoering moet gebeurd zijn ten laatste op 31 december 2024.

Door de overvloedige neerslag de voorbije winter en lente hebben heel veel van die projecten vertraging opgelopen. Daarom hebben wij dit voorstel ingediend om de overgangsmaatregel te verlengen, zodat

die projecten toch nog kunnen worden uitgevoerd aan de afgesproken voorwaarden. Er worden dus geen nieuwe extra projecten aan toegevoegd en ook de regels zelf worden niet gewijzigd. Het gaat alleen over het verlengen van de overgangsmaatregel vanwege de overmacht door de vele natte maanden die we de laatste tijd hebben gekend.

Dit is dringend als we dit nog vóór 31 december willen aangepast en gepubliceerd krijgen.

De **voorzitter**: Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.
Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

*De urgentie wordt verworpen bij zitten en opstaan.
L'urgence est rejetée par assis et levé.*

16.02 François De Smet (DéFI): Monsieur le président, ma demande d'urgence concerne une proposition de résolution (n° 161/1) visant à offrir une solution au survol de Bruxelles et de sa périphérie, un dossier qui empoisonne notre vie politique depuis longtemps, mais aussi et surtout le sommeil de nombreux Bruxellois et Brabançons flamands et wallons. Il s'agit d'un texte qui propose une solution équilibrée et qui fait de Bruxelles-National un aéroport diurne.

Pourquoi l'urgence? Parce que la période que nous vivons – celles d'affaires courantes et de négociations – est selon moi la seule durant laquelle il est possible de trouver une solution à ce dossier. On sait comment ça marche car la situation perdure depuis 15 ou 20 ans: il s'agit d'un dossier qui n'est jamais mis en avant dans les négociations fédérales ou dans la constitution d'un gouvernement et qui se traduit généralement par une phrase chèvre-choutiste qui n'engage absolument à rien.

La législature se déroule ensuite avec des députés – souvent même de la majorité – issus de ces zones qui viennent se plaindre et interpellier un ministre de la Mobilité qui ne peut rien faire. Personnellement, je pense que, sur le fond, c'est le bon moment, afin que le Parlement se jette sur ce dossier et en fasse quelque chose. D'autant plus que, d'après les échos qui nous reviennent, ce dossier n'est pas non plus mis sur la table des négociations actuelles. Le seul parti qui semble en parler est la N-VA, et ce dans le but de mettre davantage d'avions sur Bruxelles.

Raison pour laquelle nous pensons qu'on ne peut pas attendre que la coalition Arizona, par opiniâtreté ou sur un malentendu, finisse par aboutir à un accord avant de traiter ce dossier. C'est la raison pour laquelle je demande l'urgence.

Le **président**: Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.
Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

*L'urgence est rejetée par assis et levé.
De urgentie wordt verworpen bij zitten en opstaan.*

16.03 Katja Gabriëls (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, de Open Vld-fractie wenst de urgentie te vragen voor het wetsvoorstel van mevrouw De Knop en mezelf tot wijziging van de wet van 28 mei 2002 betreffende de euthanasie wat de uitbreiding van de wilsverklaring euthanasie naar personen met verworven wilsonbekwaamheid betreft (nr. 183/1).

Blijkbaar zijn er afspraken gemaakt om geen wetsvoorstellen met een budgettaire impact te bespreken. Zolang er geen regering is, hebben wij daar begrip voor. Dit voorstel heeft echter geen budgettaire impact, het is vooral zeer belangrijk voor iedereen die zelf wil beslissen over een waardig levenseinde.

Een van de grootste Belgische schrijvers, Hugo Claus, overleed op 19 maart 2008 op 78-jarige leeftijd door middel van euthanasie. Claus leed aan de ziekte van Alzheimer en besliste daarom zelf over zijn levenseinde. Het is een publiek geheim dat Hugo Claus zijn euthanasie te vroeg moest aanvragen. Als zijn ziekte immers te ver was gevorderd, zou hij niet meer wilsbekwaam zijn geweest, waardoor euthanasie hem geweigerd zou worden. Zijn verhaal is vandaag, meer dan vijftien jaar na zijn overlijden, nog zeer actueel. Het is helaas ook toepasselijk op veel mensen in zijn directe omgeving. Dat wil mijn fractie remediëren.

Ik wil verduidelijken dat er over dit dossier, in tegenstelling tot voor het abortusdossier, zeker nog

uitgebreid kan en moet worden gediscussieerd. Wij pleiten voor een zeer grondig en uitgebreid sereen debat.

Collega's, we hebben nu de mogelijkheid om onze tijd de komende weken zeer waardevol en nuttig te gebruiken. Indien u dit probleem erkent, vraag ik u om samen met mijn fractie deze urgentie te steunen.

De **voorzitter**: Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.
Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

*De urgentie wordt verworpen bij zitten en opstaan.
L'urgence est rejetée par assis et levé.*

16.04 Wouter Vermeersch (VB): Mijnheer de voorzitter, tijdens de afgelopen verkiezingscampagne waren alle Vlaamse partijen het erover eens dat gesnoeid moest worden in de partijdotaties. Nu zitten we in een periode tussen twee verkiezingen en het is voor alle partijen dan ook hoog tijd om eindelijk kleur te bekennen.

De urgentie voor ons voorstel nr. 189/1 wordt verklaard door het feit dat dit land voor heel wat uitdagingen staat en dringend vele miljarden aan inspanningen moet leveren. Daarom zijn alle maatregelen die daartoe bijdragen welkom. Ons voorstel bevat zo'n maatregel die vele miljoenen euro's kan opleveren voor de begroting, terwijl onze mensen, de gewone burgers, die maatregel helemaal niet zullen voelen. Elke cent die bijdraagt aan de inspanningen is zeker welkom.

Daarom vinden wij dat de urgentie moet worden bepleit. Wij vragen de collega's dan ook om ons urgentieverzoek te steunen.

De **voorzitter**: Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.
Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

*De urgentie wordt verworpen bij zitten en opstaan.
L'urgence est rejetée par assis et levé.*

16.05 Caroline Désir (PS): Monsieur le président, nous demandons l'urgence pour notre proposition de loi modifiant la législation sur les licenciements collectifs et les transferts d'entreprise, n° 152/1.

Comme cela a été dit et répété aujourd'hui, la situation des 4 000 travailleurs et sous-traitants d'Audi Forest est dramatique. Ce sont 4 000 familles qui ne savent pas de quoi seront faits les prochains mois. C'est un cauchemar pour elles. Plusieurs d'entre nous ont visité l'usine d'Audi Forest hier. Je ne reviendrai donc pas longuement sur l'aberration sociale, économique et environnementale que représente ce dossier. L'explosion des licenciements collectifs – avec le cas d'Audi Forest en particulier – sera indéniablement l'un des grands défis du prochain gouvernement.

Nous nous interrogeons aujourd'hui sur les actions que va entreprendre le gouvernement pour sauver l'emploi en Belgique et sur la politique industrielle qu'il va mener. En attendant que le futur gouvernement puisse se mettre au travail, l'urgence est là. Nous ne pouvons pas nous contenter de faire des auditions ou de nous indigner au Parlement ou dans la presse, nous devons agir sur le plan législatif. Notre proposition de loi est donc une réponse aux enjeux que pose Audi aujourd'hui, notamment en intégrant les sous-traitants dans la procédure Renault dès le départ. C'est pourquoi nous demandons l'urgence sur cette proposition de loi.

De **voorzitter**: Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.
Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

*De urgentie wordt verworpen bij zitten en opstaan.
L'urgence est rejetée par assis et levé.*

16.06 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de voorzitter, collega's, u zult zich herinneren dat wij tijdens de vorige legislatuur een onderzoekscommissie hebben gehad rond misbruik in de kerk en daarbuiten. Wij hebben toen op een heel korte tijd heel veel kunnen onderzoeken. Alleen voor het luik Operatie Kelk ontbrak ons de tijd. Er was nog het rapport van de Hoge Raad voor de Justitie. Wij hebben daaraan

door het einde van de legislatuur niet verder kunnen werken.

Er is in het rapport unaniem een aanbeveling goedgekeurd dat een nieuwe onderzoekscommissie zou kunnen worden opgericht om dat luik alsnog te onderzoeken. Zowat elke partij heeft daarover de voorbije weken van de werkgroep vragen gekregen, met name de vraag wanneer met dat onderzoek wordt gestart.

Bij deze is er een wetsvoorstel (nr. 228/1) tot oprichting van die onderzoekscommissie met de opdracht omschreven in de aanbevelingen die in mei 2024 nog zijn goedgekeurd door de Kamer, in de hoop zo snel mogelijk met de commissie te kunnen starten. Wanneer het wetsvoorstel wordt goedgekeurd kan de commissie de werkzaamheden voorbereiden teneinde snel aan de slag te gaan en ook dat luik te onderzoeken, zoals was beloofd.

De **voorzitter**: Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.
Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

*De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.
L'urgence est adoptée par assis et levé.*

16.07 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Monsieur le président, je demande l'urgence pour notre proposition de résolution demandant l'instauration d'un moratoire sur la fermeture de sites de montage automobile tant qu'il n'existe pas de plan industriel alternatif, n° 237/1.

S'agissant d'Audi, à la suite du débat que nous venons d'avoir, il est impératif d'agir pour sauver le site. Il est clair que ce n'est pas de la magie. La magie, ce serait croire qu'un groupe comme Audi, qui a comme seul objectif de maximiser ce profit, va agir pour sauver le site si le politique ne bouge pas. Aujourd'hui, nous devons prendre nos responsabilités et agir pour sauver le site. C'est la raison pour laquelle je demande ici à tous ceux qui ont participé à ce débat et qui s'inquiètent de l'emploi sur le site d'Audi de soutenir notre proposition de résolution. Je fais appel à l'ensemble des partis pour soutenir cette proposition d'instauration d'un moratoire sur la fermetures d'usines modernes comme celle d'Audi tant qu'aucune alternative n'est posée sur la table.

De **voorzitter**: Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.
Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

*De urgentie wordt verworpen bij zitten en opstaan.
L'urgence est rejetée par assis et levé.*

Vraagt nog iemand de urgentie voor een voorstel? *(Nee)*

Collega's, wij hebben tijdens deze zitting een aantal nieuwe toestellen uitgeprobeerd. Ik wil de manipulators van deze nieuwe toestellen bedanken. Een eerste keer is immers altijd een beetje spannend. Ze hebben dat echter uitstekend gedaan. We hebben wel opgemerkt – en een aantal collega's heeft mij daarvan op de hoogte gebracht – dat de naam van de vraagsteller bij de mondelinge vragen niet op het scherm verschijnt. Dat was de vorige keer wel het geval. Ik zou Montesquieu kunnen citeren, maar dat heb ik daarnet al gedaan. Daar wordt echter aan gewerkt en dat wordt opnieuw in orde gebracht, zodat wij ook de nieuwe collega's goed kunnen leren kennen.

17 Goedkeuring van de agenda

17 Adoption de l'ordre du jour

Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.
Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine.

Zijn er dienaangaande opmerkingen? *(Nee)*
Y a-t-il une observation à ce sujet ? *(Non)*

Bijgevolg is de agenda aangenomen.
En conséquence, l'ordre du jour est adopté.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 26 september 2024 om 14.15 uur.
La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 26 septembre 2024 à 14 h 15.

De vergadering wordt gesloten om 16.26 uur.
La séance est levée à 16 h 26.

*De bijlage is opgenomen in een aparte brochure
met nummer CRIV 56 PLEN 005 bijlage.*

*L'annexe est reprise dans une brochure
séparée, portant le numéro CRIV 56 PLEN 005
annexe.*